VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 92 — Vol. LIII vuosikerta

Tiistai, lokak. 7 p. 1969 — Tuesday, Oct. 7, 1969

Pesupulverisaaste jatkuu Ontariossa

Fosfaattipitoisten pesupulverien kielto viipyy – arktisten alueiden vesien saastutusasia pohdittavana

Toronto. — Ontariossa ei kielletä myymästä järvi-levää kasvattavaa fosfaattipitoista pesupulveria (detergent) ennen kuin uudet käsittelymenetelmät saadaan kokeilluksi, tiedoitti maakunnan voima- ja resurssiministeri George Kerr maanantaina.

Fosfaattipitoisia pesupulvereita voidaan edelleen myydä, mutta niiden valmistajien (tehtaiden) tulee merkata pakkauksiinsa, kuinka suuri määrä fosfaattia on prosentuaalisesti kussakin pesupulverissa, että perheenemännät voivat itse valita ostoksia tehdessään vähemmän fosfaattia käsittäviä pesupulvereita, sanoi ministeri edelleen.

Selittäen, ettei varmaa aikarajaa ole määritelty sille, milloin fosfaattipitoisten pesupulverien myynti julistetaan laittomaksi Ontarion maakunnassa, ministeri Kerr toisti aikaisemmin antaman lausuntonsa, että hän aikoo saada maakunnan ilman ja vesistöjen saastutuksen kontrolliin vuoteen 1975 mennessä.

Toisaalta mr Kerr sanoi tutkivansa Ontarion vesiresurssikomissionin tiedemiesten kehittämää jätevesien uutta kalkkikäsittelymenetelmää, minkä sanotaan poistavan fosfaatin 92-prosenttisesti viemärijätteistä.

Mr Kerr sanoi kuitenkin, että Ontario tulee noudattamaan Yhteisen kansainvälisen (USAn ja Canadan) komissionin ehdotuksia ja toimimaan niiden mukaan siten, että fosfaattipitoisten jätevesien lasku Ontario- ja Erie-järviin lopetetaan vuoteen 1972 mennessä.

Vastaten lainlaatijakunnan istunnossa hänelle esitettyyn kysymykseen voima- ja resurssiministeri Kerr sanoi, että hänen käytettävissään ei ole perustuslaillisia valtuuksia fosfaattipitoisten pesupulverien myynnin kieltämiseksi siksi kun se on liittovaltion hallintoalaan kuuluva asia. Toisaalta hän myönsi, että maakuntahallituksella on sellaiset valtuudet jos fosfaattipitoisten aineiden laskeminen vesistöihin määritellään terveyskysymykseksi, mikä on maakuntien hallintoalaan kuuluva asia.

Mr Kerr myönsi, että Ontarion Hydron tehtaat Torontossa ovat pahimpia ilman saastuttajia aiheuttaen Torontossa aika-ajoittaista sumua.

ODOTTAA KANSAINVÄLISTÄ SOPIMUSTA

Ottawa — Pohjoisten alueiden kehitysasiain ministeri Jean Cheretien on ilmoittanut, että liittohallitus suunnittelee saastutusvastaisia lakeja kaukopohjolan alueita varten. Samalla liittovaltion virkailijat antoivat kuitenkin ymmärtää, että Canada odottaa selvästi Canadan aluevesien ulkopuolella olevia arktisen alueen vesistöjen kansainvälisiä saastustusvastaisia ohjeita.

Pohjoisten alueiden vesistöjen turvaaminen saasteita vastaan järjestetään Canadassa samansuuntaisesti 64 maata käsittävän IMCOn (Intergovernmental Maritime Consultative Organization) suunnitelmien kanssa. Mainittu järjestö toimii YK:n yhteydessä.

SAASTEVAARA PITÄISI HUOMIOIDA ALUSTA ALKAEN

Halifax — Kalastusasiain tutkintolautakunnan tiedemies, joka on tutkinut newfounlandilaisen fosforitehtaan kaloja tappavia jätteitä, esitti täällä maanantaina katsantokannan, että hallituksen tiedemiesten tulisi tutkia vaarallisia aineita käsittelevien tehtaiden saastevaaroja jo ennen kuin tällainen tehdas rakennetaan.

Tri D. R. Idler sanoi, että tällaisten tehtaiden rakennussuunnitelmien alkuvaiheessa pitäisi liittohallituksen ja ko. tehtaan tiedemiesten kokoontua ja tutkia mitä mahdollisia vaaroja laitoksen jätteet aiheuttavat kalakannalle, ilmalle ja vesistölle.

Unio vaatii halvempaa medicarea

Toronto. — Public Service Alliance of Canada union suur-Toronton valtuusto, joka edustaa noin 15,000 liittohallituksen työläistä tällä alueella, on esittänyt valituksen Ontarion pääministeri John Robartsille maakunnan uudesta, lokakuun 1 päivänä voimaan astuneesta medicaresta eli sairashuoltovakuutuksesta.

Union paikallinen presidentti F. M. Trapps sanoi, että maakunnan tulisi käyttää liittohallitukselta saamansa $176 miljoonaa medicare-maksujen alentamiseen. Hän vaati nyt voimaan astuneen medicaren kokonaan "uudelleen suunnittelemista" ja sen maksujen alentamista.

Trudeaulle tuli haaste Montrealista

Ottawa. — Pääministeri Pierre Elliot Trudeaulle ja valtiosihteeri Gerard Pelletierille annettiin viime viikon lapulla haasteet saapua tällä viikolla Montrealissa pidettävään oikeuskuulusteluun, missä käsitellään vuonna 1965 tapahtunutta kenkätehtaan räjähdysjuttua, mikä vaati erään naistyöläisen hengen.

Pierre Vallieresia vastaan nostettiin kenkätehtaassa tapahtuneen räjähdyksen jälkeen murhasyytös. Eräissä piireissä uskotaan että pääministeri Trudeau ja mr Pelletier haastettiin tähän oikeuskuulusteluun, koska he tunsivat Valleiresin ennen kuin heistä tuli poliittisia henkilöitä. Vallieres oli tällöin sanomalehtimies.

"Hyvien naapurisuhteiden perusta on luotu", sanoi ulkom. Gromyko

Ulkoministeri Sharp ilmaisi tyytyväisyytensä Gromykon vierailusta – NL ostaa Canadasta 133 milj. bush. vehnää

Ottawa. — Keskusteltuaan kaksi päivää Canadan viranomaisten kanssa, NL:n ulkoministeri Andrei Gromyko ilmaisi perjantai-iltana ennen kotimatkalle lähtöä katsantokannan, että perusta on luotu Neuvostoliitto-Canada suhteiden rikastuttamiselle.

Ennen Iljushin-118 lentokoneeseen nousuaan mr Gromyko sanoi Uplandsin lentokentällä häntä saattamaan tulleille sanomalehtimiehille ja canadalaisille viranomaisille, että Canadan ja Neuvostoliiton suhteiden kehitys voi saada "hyvien naapurien luonteen sanan varsinaisessa merkityksessä."

Canada ja Neuvostoliitto uskovat rauhalliseen rinnakkaiseloon erilaisten sosiaalisten järjestelmien kesken hän selitti ja sanoi, että nykyään "on enemmän kuin riittävästi vaaroja aiheutavia ongelmia".

Keskusteluihin osallistuneen canadalaisvaltuuskunnan johtaja, ministeri Mitchell Sharp ja mr Gromyko ilmaisivat käsityskannan suhteiden edelleen kehittymisestä taloudellisella, tieteellisellä, teknologisella ja kulttuurisella alalla.

Koko neuvottelujen ainoana sivumakuna oli canadalaisten viittaus Tshekkoslovakian tapahtumiin, mihin mr Gromyko vastasi lyhyesti sanoen, että se asia koskee vain Tshekkoslovakiaa. Sen jälkeen ei asiaan enää palattu.

Ennen lähtöään ulkoministeri Gromyko keskusteli myös pääministeri Pierre Trudeaun kanssa. Heidän keskustelunsa kesti viisitoista minuuttia yli sovitusta ajasta eli 2 t. 15 min. Mitään tietoja ei ole annettu heidän keskusteluistaan.

Vierailun päätyttyä tiedoitettiin mr Gromykon vakuuttaneen, että Neuvostoliitto ostaa sopimusten mukaisesti noin 133 miljoonaa bushelia canadalaista vehnää, mistä tulee Canadalle noin $200,000,000 kauppahinta.

Tämä oli erittäin myönteinen uutinen aavikkomaakuntien farmareille joiden vaivana on nykyään sekä vientimarkkinoiden puute että kansainvälisten hintojen lasku.

Vt. kauppaministeri Otto Lang sanoo ulkoministeri Gromykon antaneen kannatuksensa sille että Canadan vehnälautakunta ja Neuvostoliiton ostoelimen Exportkhlebin edustajat kokoontuvat, mahdollisesti lokakuun loppupuolella, selvittelemään vehnäkaupan yksityiskohtia.

"Minun mielestäni vierailu vastasi tarkoitustaan", sanoi ulkoministeri Sharp.

Keskustelu vehnäkaupasta ulottui laajemmalle Neuvostoliiton ja Canadan kauppasuhteista yleensä, hän totesi. Mr Sharp sai kutsun mennä vierailulle Moskovaan. Hän otti kutsun vastaan, mutta päivää ei ole vielä määrätty.

Työnantajain sulku estää vehnän lähetykset B.C:ssa

Ottawa. — Työministeri Bryce Mackasey sanoi viikonlopulla, että ellei länsirannikon satamatyöläisten ja työnantajien välinen työkiista tule sovituksi lähitulevaisuudessa, niin hänelle ei jää muuta mahdollisuutta kuin määrätä suoritettavaksi tutkimus länsirannikon satamia koskevista levottomuuksista.

Ministeri sanoi uutishaastattelussa, että noin 3,200 satamatyöläistä koskevan lakon sovitteluyrityksissä on esiintynyt "ikävää kehitystä" viimeisen 24 tunnin kuluessa ja lisäsi, että hänen täytyy selvittää tilanne.

Ilmeisesti hän vihjaisi siihen kun British Columbian satamatyönantajien yhdistys julisti viime torstaina pannaan kaikkien laivojen lastauksen, mukaanluettuna viljalaivat.

Kun häneltä pyydettiin selitystä siihen lausuntoon, että viljaa tullaan lastaamaan työnantajien julistamasta sulusta huolimatta, niin hän vastasi ainoastaan:

"Minulla on vaihtoehtoinen suunnitelma meielssäni."

"Olen ylpeä tytöstäni" sanoi T. C. Douglas

Hänen tyttärensä mrs Sutherland pidätettiin torstaiaamuna Los Angelesissa

Los Angeles. — NDP:n kansallisen johtajan, T. C. Douglasin 35-vuotias tyttö, mrs Shirley Jean Sutherland on täällä pidätetty ja sen jälkeen vapautettu $15,000 takausta vastaan. Häntä syytetään sekaantumisesta ns. käsikranaattijuttuun.

Toisena syytettynä on 37-vuotias professori Donald Freed, jonka väitetään ostaneen joltakin poliisiasiamieheltä 10 käsikranaattia antaakseen ne Black Panters-nimiselle järjestölle. Mr Freedin takausmaksu on $25,000

Mrs Sutherland sanoo olleensa Yhdysvalloissa noin 2 vuotta ja että hänen näyttelijämiehensä on nyt M-G-M:n kontrahdin mukaan Jugoslaviassa.

Sekä mr Freedin että mrs Sutherlandin sanotaan kuuluvan "Friend of the Black Panters"-järjestöön, mikä kerää varoja köyhien neekeri- ja meksikolaislasten ravitsemiseksi.

Ottawa. — NDP:n johtaja, T.C. Douglas, joka matkusti viikon alussa aviopuolisonsa kanssa Yhdysvalloissa vangittua tyttöään tapaamaan sanoi, täällä sunnuntaina, että hän on ylpeä tyttärestään ja että "Friends of the Black Panthers"-järjestö, minkä yhteydessä mrs Sutherland on ollut, kerää varoja yksinomaan meksikolais- ja neekerilasten ravitsemiseksi Los Angelesissa.

Alustavien sanomalehtitietojen mukaan mr Freedia ja mrs Sutherlandia syytettiin "tuhoamisaineiden" hallussapidosta. Mr Douglas sanoi, että hänen tyttöään, mrs Sutherlandia, syytetään virallisesti salavehkeilystä tuhoamisaineiden hankkimiseksi.

Hän sanoi tyttärensä olevan täysin vakuuttuneen siitä, että hänen ja mr Freedin vangitseminen on osa poliisien peloittelusta "Friends of the Black Panthers"-järjestöä vastaan.

"Minä olen ylpeä siitä kun minun tyttäreni uskoo, kuten minäkin uskon, että nälkäisiä lapsia on ruokittava, olkoot he Black Panthers jäsenten tai valkoisten republikaanien tai minkä tahansa muun ryhmän lapsia," sanoi mr Douglas.

"Olen vakuuttunut siitä, että kun kaikki tosiasiat tuodaan esille, silloin nähdään, että hänen toiminta on ollut täysin laillista, ja että häntä on innoittanut inhimilliset tavoitteet," sanoi mr Douglas.

Alustavat kuulustelut voivat alkaa kuuden viikon kuluttua mutta varsinainen oikeuskuulustelu siirtynee seuraavaan vuoteen. Mrs Sutherland pääsi viikon lopulla takausta vastaan vapaaksi.

Mr Douglas sanoi hänen tyttärensä keränneen yhdessä toisten asiaan kiintyneiden kanssa varoja aamiaisten ja vapaan klinikan järjestämiseksi neekeri- ja meksikolaislapsille. Sen ohjelman perusteella noin 17,000 yhdysvaltalaislasta, heistä 900 Los Angelesissa, saa aamiaisen joka aamu.

Los Angelesin poliisit ovat suorittaneet ainakin kahdesti ratsian "Friends"-järjestön toimipaikkaan aamiaista jolloin lapsille on jaettu aamiaista.

Mrs Sutherlandin kertoman mukaan hänen asuntoonsa tuli viime torstaina neljä kiväärein varustettua poliisia kello 5 aamulla. Poliisit määräsivät hänet ja hänen 10-vuotiaan poikansa seisomaan seinän vieressä siksi ajaksi kun he suorittavat kotitarkastuksen. Samaan aikaan hänen kaksi nuorempaa lastaan jätettiin makuuhuoneeseen itkemään.

Sen jälkeen mrs Sutherland vietiin kuulusteltavaksi.

Mr Freedin asunnosta väitetään löydetyn 10 käsikranaattia.

INCON JA TERÄKSEN NEUVOTTELUT OVAT EDELLEEN UMPIKUJASSA

Jättiläissuuri monopoliyhtiö pitää edelleen kiinni kehnosta tarjouksestaan — lakko siirtyy nyt neljännelle kuukaudelle

Toronto. — Tällä viikolla tulee kuluneeksi kolme kuukautta siitä kun International Nickelyhtiön työmailla Port Colbornessa sekä Sudburyssa alkoi "työseisaus" ja viime perjantaina tiedoitettiin Ontarion hallituksen työkiistasovitteluvirkailijan taholta, että yhtiön ja United Steelworkers of America nion väliset neuvottelut katkesivat jo kolmannen kerran epämääräiseksi ajaksi.

Neuvottelujen juuttumisen sanotaan merkitsevän sitä, että nyt menossa olevasta terästyöläisten lakosta tulee muodostumaan pidempiaikaisempi kuin mitä oli Mine Mill and Smelter Workers union Incon vastainen lakko vuonna 1958, jolloin työläiset joutuivat olemaan lakossa 93 päivää uuden työehtosopimuksen saadakseen.

Korkean tason neuvottelut katkesivat perjantaina sen johdosta kun jättiläismäinen amerikkalaisten omistuksessa oleva International Nickel-yhtiö kieltäytyi korottamasta tarjoustaan enen kuin unio alentaa vaatimuksiaan toisen kerran.

Incoa on painostettu korottamaan tarjoustaan sen jälkeen kun unio laski palkankorotusvaatimustaan yli $2.00 käsittävästä summasta noin $1.50 tunnille kolmivuotisen sopimuksen aikana ja antoi yhtiön ymmärtää, että tämä ei ole vaatimus on täydellisesti neuvottelun varassa.

Inco on kiihdyttänyt työläisiään korottamalla nipputarjoustaan vajaalla viidellä sentillä tunnilta. Yhtiö on pitänyt tiukasti kiinni huonosta tarjouksestaan, mikä edustaa edelleenkin vajaata dollarin tuntipalkankorotusta kolmivuotisen sopimuksen aikana.

Yhtiö väittää että sellaiset tekijät kuten ylityöstä maksettava korkeampi palkka, urakkatyön palkankorotukset, juhlapäivien palkankorotukset ja MAHDOLLISET korotukset sairaala- ja lääkärivakuutuksissa nostavat Incon tarjouksen arvon $1.17 tunnille kolmivuotisen sopimuksen aikaan.

Unio teki huomattavan alennuksen palkankorotusvaatimuksissaan ankarien neuvottelujen jälkeen ja niin ollen on odotettavissa, että unio tulee seisomaan lujana vaatimuksiensa takana siksi kunnes Inco tekee huomattavamman korotuksen nykyiseen tarjoukseensa, jonka todelliner rahaa vastaava arvo reunaetuisuudet mukaanlukien on vajaan dollari. Incon lakko koskee noin 17,500 työläistä.

Union sanotaan olevan valmiine realaisiin ja tarkoitustaan vastaaviin neuvotteluihin heti sen jälkeen kun työläisille on tarjottı

(Jatkus sivulla 4)

ITÄ-SAKSA JUHLIII 20-VUOTISPÄIVÄÄNSÄ

Kutsuvieraitten joukossa oli Neuvostoliiton ja Euroopan muiden sosialistimaiden johtajia

Berliini. — Itä-Saksa — Sakan demokraattinen tasavalta — juhlii nyt sosialistisen yhteiskunjärjestelmän 20-vuotispäivää.

Tunnettu saksalainen vallankumousmies Walter Ulbricht oli vastaanottaamssa Euroopan muiden sosialistimaiden johtohenkilöitä — Leonid I. Brezhnev, Neuvostoliitosta; Gustav Husak, Tshekkoslovakiasta; Wladyslaw Gomulka, Puolasta; Todor Zhivkov Bulgariasta ja Janos Kadar Unkarista. Juhlintaan osallistui myös Pohjois-Vietnamin pääministeri Pham Van Dong.

Mr Brezhnev osallistui noin kaksi tuntia kestäneeseen tervetuliaisjuhlintaan Schoenefelden lentokentällä, tervehtien halaten mr Dongia, Husakia ja Mongolian johtohenkilöä Yumjagiyn Tsedenbala.

Alkujuhlintaan sisältyi liputus, kansallislaulujen soitto ja kypäräpäiset kunniavartiostot. Nuoret pioneerit antoivat vierailijoille paljon kukkia.

Tervetuliaisjuhlallisuuden päätyttyä kunniavieraat tervehtivät autokaravaanista kymmeniätuhansia itä-berliiniläisiä, jotka olivat kokoontuneet katujen varsille vierailijoita vastaanottamaan. Vuosipäivän juhlinta päättyy virallisesti tiistaina.

Mr Brezhnev ja mr Ulbricht olivat ensimmäisessä autossa tervehtien käsien nostolla vastaanottajiaan.

Vierailijain joukossa on kaikkiaan noin 100 kommunistijohtajaa sosialistisista ja kapitalistisista sekä linjoittumattomista maista. Romanian edustajana on apulaispääministeri Ion Patan. Jugoslavian edustaja saapui lauantaina.

USA menetti taas 3 suihkukonetta

Saigon. — USA:n eräs sotilaspuhemies tiedoitti täällä viikonlopulla, että taistelu kiihtyi nk. demarkaatiolinjalla laskuvarjojoukkojen tultua poistuvien merijalkaväen sotilaiden tilalle ja että USA menetti samanaikaisesti kolme suihkukonetta Etelä-Vietnamin ilmatilassa.

Tarjoilijat lakossa

Rooma. — Italian työväenluokka jätti viikonlopulla maan "juomaluokan" kuivin suin ravintoloiden tarjoilijain mentyä lakkoon. Noin 150,000 tarjoilijaa jätti työmaansa protestiksi sen johdosta kun uuden palkka- ja työehtosopimuksen aikaansaamiseksi käydyt keskustelut joutuivat umpikujaan.

Lisäksi Italiassa on noin 400,000 muuta työläistä lakossa.

A. Karjalainen: Saksan kysymys on tärkein asia

Praha. — Suomen ulkoministeri Ahti Karjalainen sanoi viikonlopulla täällä pitämänsä puheen yhteydessä, että Euroopan turvallisuutta koskeva kysymys ei pyöri Tshekkoslovakian vaan Saksan kysymyksen ympärillä.

"Minun henkilökohtainen katsantokantani on se, että kaikki mikä tapahtuu Tshekkoslovakiassa tänä päivänä on sen maan ihmisten asia, eikä meidän, jotka olemme ulkopuolisia," sanoi Karjalainen.

Presidentti Kekkonen ja Karjalainen olivat viikonlopulla Tshekkoslovakiassa valtiovierailulla.

Kun häneltä kysyttiin kuinka NL:n johtama T-slovakian miehitys voitaisiin pitää poissa Helsingissä pidettäväksi ehdotetun Euroopan turvallisuuskonferenssin työjärjestyksestä, niin Karjalainen vastasi: "Keskeinen kysymys Euroopan turvallisuuden lujittamisesta johtaa Saksan kysymykseen. On mahdotonta taata turvallisuutta Euroopassa ellei jossakin vaiheessa käsitellä Saksan kysymystä".

Lisäksi hän sanoi, että ehdotetun turvallisuuskonferenssin työjärjestys on keskustelujen alaisena.

Tukholma. — Viikonlopulla tiedoitettiin, että Ruotsi on antanut viime viikkojen aikana 11 amerikkalaiselle sotilaskarkurille asumisoikeudet. Tähän mennessä näitä oikeuksia on myönnetty 292 sotilaskarkurille ja 30 hakemusta sanotaan olevan tutkimusten alisena.

VIIME TIEDOT

Geneve — Neuvostoliitto ja Yhdysvallat esittivät maanantaina YK:n aseistariisuntakonferenssille yhteisen sopimusluonnoksen, minkä perusteella kiellettäisiin kaikkien ydinaseiden sijoittaminen merien pohjaan.

Winnipeg — Aavikkomaakuntien farmarit vaativat liittovaltion työministeri Bryce Mackaylta päättäviä toimenpiteitä sen hyväksi, että Vancouverin satamasta voidaan lastata vehnää ulkomaille lähetettäväksi vaikka sataman työnantajat julistivat vehnän lastauksen sulkuun. Vancouverin satamatyöläiset suostuivat aiemmin liittohallituksen pyyntöön, että lakosta huolimatta he jatkavat vehnän lastausta. Mutta työnantajat julistivat sulun vehnän lastauksen estämiseksi.

Vatikaani — Paavi Paavali julisti maanantaina, että Roomalaiskatolisessa kirkossa on voimassa käsityskanta, että paavi on kirkon korkein ja ainoa hallitsija. Nämä valtuudet, hän sanoo, tulevat Jeesukselta Kristukselta ja kuka tahansa arvostelee tätä käsityskantaa, sanoi paavi, "hän hyökkää todellista kirkkoa vastaan."

United Nations — Italian ulkoministeri Lado Moro aikoo tulla tällä viikolla Ottawaan. Hän saapui tänne viikonvaihteessa ja aikoo puhua YK:n Yleiskokouksessa keskiviikkona. Hän tulee lentoteitse Detroitista Ottawaan varhain perjantaiaamuna ja lähtee pois lauantaina.

Washington — Laosin pääministeri Souvanna Phouma saapui tänne maanantaina nelipäiväiselle vierailulle. Hän keskustelee tänään, tiistaina, presidentti Richard Nixonin kanssa. Tämä vierailu tapahtuu aikana, jolloin Yhdysvalloissa ja muuallakin ilmenee huolestuneisuutta Yhdysvaltain lisääntyvästä sekaantumisesta Laosin asioihin.

USA MAKSOI MURHATUN LESKELLE $6,473

Saigon. — Yhdysvallat on makasnut $6.473 vietnamilaiselle naiselle, jonka miehen murhasta syytetyt Green Beretin kahdeksan upseeria ja aliupseeria vapautettiin äskettäin kaikesta edesvastuusta. Tieto leskelle maksetusta "korvauksesta" annettiin sunnuntaina.

Thai Khac Chuyenin leski Pham Kim Lien (naimisissa olevat naiset käyttävät Vietnamissa tyttönimeään) vastaanotti tämän korvausmaksun, mikä on Etelä-Vietnamin rahassa 763,800 piasterea, tiedoitti USAn asevoimien päälystö. Sitä summaa sanotaan "yhdeksi ratkaisuksi" aviomiehen menetyksestä. Se vastaa murhatun miehen 40-kuukautista palkkaa. Leski vaati korvaukseksi 20 vuoden palkkaa vastaavaa summaa.

USAn sotavoimien päällystö selitti, että 31-vuotias mr Chuyen, on ollut kateissa kesäkuun 20 päivästä lukien, eli siitä alkaen, jolloin Green Beret-joukkojen upseerien ilmoitettiin murhanneen uhrinsa.

Green Beret-upseereja syytettiin virallisesti mr Chuyenin murhasta, mutta Yhdysvaltain asevoimien nimisteri Stanley Resor sekaantui toista viikkoa sitten asiaan — ilmeisesti presidentti Richard Nixonin antamilla valtuuksilla — ja vapautti murhasta syytetyt miehet.

Murhasyyteestä vapautettujen upseerien lähdettyä pois Etelä-Vietnamista, 30-vuotias mrs Chuyen anoi USAn hallitukselta korvausta miehestään ja uhkasi tappaa sekä itsensä että kaksi lastaan, jos hänen anomuksensa hyljätään.

Korvausmaksun yhteydessä ei viitata lainkaan murhatapaukseen vaan sanotaan mr Chuyenin olleen kateissa kesäkuun 20 päivästä, 1969 alkaen, oltuaan sitä ennen erikoisjoukojen palveluksessa.

USAn armeija syytti, että Green Beret-joukojen upseerit ja aliupseerit antoivat uhrilleen ensin huumausainetta (morfiinia), ampuivat hänet pistoolilla ja pudottivat kahlepainoihin käärityn ruumiin mereen. Murhan perusteluna on ollut se, että mr Chuyen oli kaksoisagentti.

Saigonin sanomalehdet kirjoittivat viikon vaihteessa edelleen suurta huomiota antaen tästä asiasta esittäen syytöksen, että USAn asevoimien toimesta on "kadonnut" samalla tavalla kaksi muutakin miestä.

Buddhalaislehti Chang Dao kertoo että erikoisjoukkojen tukiasemalla Dak Tossa kielenkääntäjänä olleen erään vietnamilaisen isä sanoo että hänen poikansa tapettiin Green Beretmiesten toimesta tammikuussa 1967.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:ssa: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Ei mitään "hölmöjä"

Canadalaisten on parasta unhoittaa "valtakunnanrajat", jotka ulottuvat pohjoisnavalle asti ja myöntää, että Yhdysvallat ei tule milloinkaan tunnustamaan Canadan yliherruutta luoteisväylällä, sanoi viime viikolla nimettömänä esiintynyt yhdysvaltalaisen arktisten alueiden erikoistuntija, joka on aikaisemmin ollut USAn sisäministeriön neuvonantajana Alaskan kehitysasioissa.

Korkeintaan Canada voi odottaa "symbolista suvereenisuutta" sillä alueella, hän sanoi. "Todellisuudessa kysymys ei ole enää suvereenisuudesta," hän sanoi ja väitti, että "se asia on jo ratkaistu"!

Yhdysvaltain arktisten alueiden instituutin johtaja Robert C. Faylor esitti arktisten alueiden kysymyksiä käsitelleen 4-päiväisen konferenssin aikana samanlaisia käsityskantoja.

Me olemme täällä auttaaksemme (USAn) sisäministeriöä arktisten alueiden asioissa, hänen kerrotaan sanoneen. "Me emme ole hölmöjä; me olemme realisteja; he ovat ammattimiehiä."

Vähemmän "realisteja" eli hölmöjä, ovat siis ne canadalaiset, jotka pitävät ko. alueita Canadaan kuuluvina. Yhdysvallat ei ole asettanut kyseenalaiseksi sitä, kenelle kuuluvat Canadan arktisen alueen saaret. Mutta näiden saarten väliset vesistöt on ensin amerikkalaisten öljy-yhtiöiden ja sitten muidenkin yhdysvaltalaisten toimesta julistettu "kansainväliseksi" mereksi.

Canadan hallitus oikeuttaa näiden vesistöjen hallintovaatimukset selittämällä, että maan aluevesirajat ulottuvat 12 mailin päähän maasta. Yhdysvallat puolestaan kieltäytyy tunnustamasta 12 mailin aluevesirajoja ja vetoaa siihen, että samanlaisia aluevesivaatimuksia on esitetty Flippiinien ja Indonesian toimesta, mutta Yhdysvallat ei ole tunnustanut niitä.

Jos olisi kysymys Yhdysvaltain arktisista alueista, niin silloin olisi tilanne luonnollisesti vallan toinen. Setä Samulien alueisiin ei saa koskea.

Mutta "väkevämmän oikeus" sanelee, että arktisen alueen saaret kuuluvat Canadalle niin kauan kuin niistä ei löydy öljyä tai jotakin muita rikkauksia, ja että Canadalla on jopa oikeus sikäläisen merenpohjan hyväksikäyttöön, mutta luoteisväylän vesistöt ovat "kansainvälisiä" eli asiallisesti puhuen Yhdysvaltain sisävesiin kuuluvia reittejä, ja sillä siisti.

Amerikkalaiset "ammattimiehet", jotka eivät ole "hölmöjä", katselevat näitä asioita tältä pohjalta. Itsestään on selvää, mitä nämä "realistit" ajattelevat niistä canadalaisista, jotka katsovat että Canadan arktisen seudun alueet kuuluvat Canadalle!

Aina vain kongressin ohi

Yhdysvaltain perustuslaki määrittelee, että ainoastaan kongressilla on oikeus päättää sodan ja rauhan asioista.

Tunnettu tosiasia kuitenkin on, että kongessi ei ole mitään sodanjulistusta antanut, mutta siitä huolimatta Yhdysvaltain imperialismi on vaipunut korviaan myöten Vietnamin kansaa vastaan käytävään hyökkäyssotaan.

Tämä on mitalin yksi puoli.

Toisella puolen mitalia on Nixonin hallituksen asenne niitä vastaan, jotka haluavat lakivoimaista määräaikaa, mihin mennessä olisi Vietnamin sota lopetettava.

Presidentti Nixon on luvannut, että hänen hallituksensa lopettaa Vietnamin sodan. Mutta kun New Yorkin osavaltion senaattori Charles Goodellin esitti vähän toista viikkoa sitten ehdotuksen joulukuun 1 päivän 1970 asettamisesta määräajaksi, johon mennessä kaikki amerikkalaiset joukot poistettaisiin Etelä-Vietnamista, niin presidentti Nixon leimasi sen "peräänttymiseksi" ja kehoitti amerikkalaisia tukemaan hallituksensa sotaohjelmaa sillä perusteella, että siten saadaan muka parempia tuloksia Pariisin rauhanneuvotteluista.

Selvää tietenkin on, että Yhdysvaltain hallitus ei voi saada voittoa sen paremmin Pariisin rauhanneuvotteluissa kuin Vietnamin sotanäyttämöiltäkään. Kaikki mitä sodan pitkittämiseen tarkoittavat verukkeet voivat aiheuttaa on inhimillisten kärsimysten jatkaminen ja omaisuusmenetysten lisääminen.

USAn senaatin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja J. W. Fulbright antoi julkisen kannatuksensa edellämainitun senaattorin, Charles Goodellin esittämälle lakiehdotukselle, jonka mukaan amerikkalaisjoukot olisi tuotava pois Vietnamista ensi vuoden joulukuun alkuun mennessä.

Määrätty "aikataulu" kaikkien sotilaitten kotiuttamiseksi on tarpeellinen, selitti senaattori Goodell, jotta Saigonin hallitus oivaltaisi, että sen täytyy ottaa kantaakseen taistelujen taakan ja suostua samalla erinäisiin sisäisiin reformeihin.

Vastaten puolustusministeri Melvin Lairdin vastaväitteisiin, että sellaisen määräajan määrittely innottaisi Hanoin edustajia itsepäisyyteen Pariisin konferenssissa, senaattori Goodell totesi, että puolustusministeri Lairdin väitös (mitä presidentti Nixon käytti myöhemmin hieman toisessa muodossa) on epäjohdonmukainen siksi kun siihen sisältyy olettamus "että entiset epäonnistumisohjelmat tulevat onnistumaan tulevaisuudessa."

"Minun tarkoitukseni on auttaa presidenttiä ja kongressia käyttökelpoisen suunnitelman laatimisessa Amerikan sotaan osallistumisen lopettamiseksi — ja amerikkalaisten tappamisen lopettamiseksi — hyvin läheisessä tulevaisuudessa," sanoi senaattori Goodell. "Nyt ei ole mitään nähtävää suunnitelmaa tässä mielessä," hän jatkoi, "ja ne olettamukset, joiden pohjalla sotilasjohto toimii, voi todennäköisesti pitää mitä vuosikausia taistelussa."

Pitäen kiinni senaatin oikeuksista sodan ja rauhan kysymyksissä, senaattori Goodellin lakiehdotuksessa määritellään, että mitään määrärahoja ei enää luovuteta Yhdysvaltain asevoimien ylläpitämiseksi Etelä-Vietnamissa joulukuun 1 pn jälkeen v. 1970.

Tämä ei kuitenkaan tyydyttänyt sen paremmin presidentti Nixonia kuin hänen hallitustaan.

Tämä todellista taustamateriaalia muistettavaksi aina silloin kun puhutaan Washingtonin "rauhanhalusta" ja USAn sotajoukkojen "pikaisista kotiuttamissuunnitelmista".

USAn hallitus sekaantui Vietnamin sotaan ilman Kongressin päätöstä, siis vastoin perustuslain säädöksiä, ja nyt se haluaa jatkaa sitä samoissa puitteissa — siis kummassakin tapauksessa ohi kongressin.

"KASARMIUUDISTUS" SUUNTANA LATINALAISESSA AMERIKASSA

Vuosi 1968 merkitsi latinalaiselle Amerikalle uutta kansallisen vapausliikkeen nousua. Vallankumouksellinen kuohunta ja tyytymättömyys levisi eri yhteiskuntakerroksiin: ylioppilaiden ja proletariaatin, talonpoikaiston, sivistyneistön ja hengellisten piirien keskuuteen sekä osaan armeijaa. Maanosan vanhentuneen yhteiskuntakoneiston kriisi ulottui poikkeuksellisen syvälle ja kosketti myös ns. "keskiluokkaa", kansallisen porvariston merkittävää osaa. Tarkastelemme taistelun erillisiä, luonteenomaisempia piirteitä, tärkeimpiä ongelmia, joiden kanssa latinalainen Amerikka joutui kamppailemaan vuonna 1968.

EDISTYKSEN LIITTO SAMMUU

Vuosi 1968 on latinalaisen Amerikan historiassa Edistyksen liiton lopullisen sammumisen aikaa. Tämän USA:n pankkiirien ja mainosmiesten yhteisin ponnistuksin aikaansaadun tekoauringon himmeneminen alkoi miltei heti kun se oli saatu luoduksi. Jo silloin kävi selväksi, että kapitalistien "rauhallinen vallankumous" joka oli suunniteltu vastaukseksi Kuuban vallankumouksen heittämälle haasteelle, on mahdotonta toteuttaa. Yhteiskunnallisen ja taloudellisen kehityksen objektiiviset lait joutuivat kautta linjan vastakkain latinalaisamerikkalaisen yhteiskunnan taantumuksellisimpiin kerroksiin nojautuvan imperialistien herruuden kanssa.

Dollaria pelastaessaan USA voimisti viime vuoden alussa latinalaisen Amerikan tavaroiden tuontirajoituksia aiheuttaen heti nurinaa Rio Granden eteläpuolella asuvien keskuudessa. Washington pysyi kuitenkin kuurona moitteille ja antoi pian uuden iskun: USA:n kongressissa ryhdyttiin johdonmukaisesti ampumaan Edistyksen liitolle suunnattavaksi suunniteltuja tai tarkoitettuja määrärahoja. Alkuperäisen 648 miljoonan dollarin summa supistui puoleen.

Edistyksen liiton kautta annettu "apu" on ollut pääasiassa lainoja ja luottoja, joilla on rahoitettu tavaroiden vienti USA:sta Rio Granden eteläpuolelle Mutta tällainenkin dollarihuumaus soi maanosan tasavaltojen johtopiireille mahdollisuuden joten kuten selviytyä tästä päivästä. Kun sittenkin tämäkin "apu" supistettiin syntyi latinalaisen Amerikan pää omainen tilanne.

Edistyksen liiton ohjelman laatijoiden edellyttämä nauretavan pieni 2.5 prosentin vuotuinen kansantulon kasvu asukasta kohden osoittautui sekin mahdottomaksi toteuttaa — kasvu on vain 1.8 prosenttia. Oletetaan, että jopa tämän minimaalisen pienen kansantulon kaksinkertaistamiseen tarvitaan 50—75 vuotta. Todellisuus siis vain korostaa niin Edistyksen liiton perustajien kuin koko kapitalistisen järjestelmän laskelmien vararikkoisuutta — näillä keinoin ei pystytä pelastamaan köyhyydeltä neljännesmiljardia latinalaisamerikkalaista.

Nyt puhutaan "Nixonin suunnitelmasta". Kyseessä on itse asiassa luopuminen Edistyksen liitosta ylipäätänsä "avustuksen muotona". Puhutaan "kaupasta avustuksen sijaan". "Nixonin suunnitelmasta" on sellaisia määritelmiä kuin "USA:n kansainvälisen kehityksen hallinnon toiminnan uudelleenarviointi"; "OAS:n voimistaminen", "avun latinalaistaminen" jne.

VAPAAKAUPAN KRIISI

Viime vuonna saatiin nähdä toisenkin maanosan suuryrityksen, latinalaisen Amerikan vapaakaupaliiton fiasko. Muistamme vielä ne juhlalliset puheet, joita pidettiin OAS-maiden presidenttien Punta del Esten kokouksessa, jossa päätettiin perustaa latinalaisen Amerikan yhteismarkkinat vuoteen 1985 mennessä. Kuitenkin jo tähän mennessä nuo aikanaan loistavat illuusiot ovat vaihtuneet pessimismiksi ja alakuloisuudeksi.

Se mikä eilen tunnustettiin kuiskaten tunnustetaan nyt lähes julkisesti: vapaakaupaliiton primitiivinen suunnitelma ei toimi." toteaa aikakausjulkaisu Vision. Fiaskon syistä puhuttaessa viitataan tavallisesti sellaisiin tekijöihin kuin "suunnaton ero eri maiden kehityksessä", "inflaatio ja devalvaatio", "nationalismi", "poliittinen epäluuloisuus" jne.

Tämän kokonaisen syiden sarjan takana piilee kuitenkin kaikkein tärkein — latinalaisen Amerikan maiden taloudellinen riippuvuus USA:sta kaikkine siitä johtuvine kohtalokkaine seurauksineen.

Vuonna 1968 joutui uhanalaiseksi kärjistyneiden sisäisten ristiriitojen ja ulkomaisen pääoman kasvavan markkinoille tunkeutumisen vuoksi myös jo toimiva Väli-Amerikan yhteismarkkinajärjestö, johon kuuluvat Guatemala, Costa Rica, Honduras, Nicaragua ja Salvador.

Kansallisen vapausliikkeen jatkuva kehitys latinalaisessa Amerikassa ja sen kansojen pyrkimys päästä itse määräämään omasta kohtalostaan on heijastunut myös maanosan tasavaltojen ja sosialististen maiden jatkuvasti laajenevissa monipuolisissa yhteyksissä. Vuonna 1968 palautettiin ennalleen Kolumbian ja eräiden sosialististen maiden suhteet. Neuvostoliitto mukaan luettuna. Ensimmäistä kertaa ovat nyt kehittymässä sosialististen maiden ja Perun väliset suhteet. Suurta kiinnostusta kaupan laajentamiseen sosialististen maiden kanssa on havaittavissa Ecuadorissa, Chilessä, Kolumbiassa, Venezuelassa ja muissa latinalaisen Amerikan tasavalloissa. Yhteistyön lujittaminen sosialististen valtioiden kanssa on noussut yhdeksi edistyksellisten voimien päävaatimukseksi. Hallitukset eivät enää voi olla ottamatta tätä huomioon.

"KASARMIUUDISTUSTA"

Pyrkiessään hillitsemään vallankumouksellisten mielialojen kasvua latinalaisessa Amerikassa Washington ja paikalliset johtavat piirit ovat siirtyneet eräissä maissa hyökkäykseen. Miltei kaikkialla on menetelmä lähes yksi ja sama — väkivaltaa harjoitetaan pystyttämällä sotilasjärjestelmiä. Vuonna 1968 brasilialaiset kenraalit suorittivat jälleen yhden vallankaappauksen. He tekivät lopun parlamentarismin rippeistä ja siirtyivät avoimeen diktatuuriin. Vallankaappauksia suoritettiin myös Perussa ja Panamassa.

Aikoinaan Edistyksen liiton ohjelman laatijat tuomitsivat sotilasvallankaappaukset ja taistelivat "kansanedustuslaitokseen perustuvan demokration" puolesta, tänään he ovat valmiita antamaan apuaan mitä tahansa diktatuuria luotaessa ja vaikkapa voimakeinoin tukahduttamaan joukkojen kuohuvan tyytymättömyyden vallitsevaan yhteiskuntajärjestelmään ja USA:n monopolien mielivaltaan. Riossa järjestetty OAS:n jäsenmaiden komentajien 8. konferenssi korosti nimenomaan sitä seikkaa, e t t ä Washington suorastaan ylistää sotilaspiirejä tämän omaperäisen "asepukuisen reformin vuoksi".

Kuitenkin vuonna 1967 latinalaisen Amerikan armeijoissa voimistui huomattavasti nationalistinen tendenssi, joka ajoin sai avoimen amerikkalaisvastaisen luonteen. Silmiinpistävimmin tämä tendenssi oli havaittavissa Liman sotilasjuntan toimenpiteissä sen noustua valtaan jyrkän yhteiskunnallistaloudellisen kriisin vallitessa. Kykenemättömänä kamppailemaan kasvavaa kansallista vapausliikettä vastaan juntan oli pakko aloittaa hallintokautensa kansallistamalla öljylähteet ja öljynpuhdistamo, jotka olivat Rockefellerin Standard Oil of New Jersey-monopolin hallussa. Ensimmäisen kerran viime vuosikymmeninä erään latinalaisen Amerikan juntan johtaja, kenraali Velasco, on julistettu "persona non grataksi" USA:n suuren bisneksen piirissä.

Lapin erämaista löytyy vieläkin pommeja ym.

Helsinki. — Saksalaissodan aikaiset ammukset, pommit ja kranaatit kummittelevat yhä vielä neljännesvuosisadan jälkeen Lapin maastossa. Niitä putkahtaa esille milloin mistäkin, joskus maan päältä, joskus alta ja usein vesistä. Saataneenko Lapin erämaita puhdistetuksi vielä sadankaan vuoden kuluttua näistä "aseveljien" jälkeensä jättämistä muistoista.

Osa ammuksista on yhä toimintakelpoisia ja vaarallisia niitä sattumalta tai tieten tahtoen käsittelemään joutuville. Maankaivajat Lapin rakennustöissä eivät enää pidä lainkaan ihmeellisenä sitä, että kaivuutöiden yhteydessä usein löydetään toimintakykyisiä, räjähtämättömiä ammuksia.

YAT haluaisi Jarringin työn jatkuvan

YK, New York. — Egyptin ulministeri Mahmud Riad sanoi viime viikolla New Yorkissa, että Yhdistynyt arabitasavalta haluaa YK:n erikoislähettilään Gunnar Jarringin jatkavan lähi-idän rauhantunnusteluja, jotka keskeytyivät keväällä. Jarring palasi keväällä Ruotsin suurlähettilääksi Moskovaan.

Ulkoministeri puhui lehdistötilaisuudessa erään YK:n kirjeenvaihtajan järjestämän lounaan jälkeen, jolla hän oli kunniavieraana. — Israelin "kielteisestä asenteesta" johtuu, että tohtori Jarring ei saattanut neuvotella asteittaisesta suunnitelmasta, jota Kairo ehdotti turvallisuusneuvoston v. 1967 tekemän päätöslauselman toteuttamiseksi, hän lausui.

Todellinen elämä alkaa vasta silloin, kun alkaa itsensä kieltämys.
— Carlyle.

Peking ilmaisi neuvotteluhalua

Hongkong. — Kiina ilmaisi viime viikolla olevansa halukas selvittämään rajakiistansa Neuvostoliiton kanssa neuvotteluissa, ilmoitti Pekingin radio.

Kiinan kanta tuotiin julki kolmen sanomalehden — Kansan Päivälehden, Vapautusarmeijan Päivälehden ja Punalipun — Kiinan vallankumouksen vuosipäivän johdosta julkaisemassa samansisältöisessä pääkirjoituksessa.

Kirjoituksessa sanottiin: "Me emme hyökkää, ellei meitä vastaan hyökätä. Jos meitä vastaan hyökätään, me teemme varmasti vastahyökkäyksen. Ehdotamme kriisin selvittämistä neuvotteluissa."

Kirjoituksessa sanottiin, että Kiinan ulkopolitiikka pysyy muuttumattomana.

— Ehdotamme, että maiden väliset asiat selvitetään näiden maiden kesken. Ehdotamme rajavälikohtausten lopettamista neuvotteluilla. Jos imperialismi ja sosiaali-imperialismi pakottavat Kiinan sotaan, pidämme niille seuraa loppuun saakka ja murskaamme kaikki maahan tunkeutuvat viholliset päättäväisesti, perin pohjin ja täydellisesti, sanottiin kirjoituksessa.

Peking. — Pääministeri Tshou En-lai sanoi viime viikolla, että Kiina kehittää ydinaseita "ainoastaan puolustustarkoituksessa ydinmonopolin murskaamiseksi".

— Lopullinen tavoitteemme on ydinaseiden poistaminen, sanoi Tshou En-lai eräillä Kiinan kansantasavallan perustamisen 20. vuosipäivän kunniaksi pidetyillä päivällisillä.

Dmitri Gudkov:

EURODOLLARI

Länsimaiden hallitukset eivät voi peittää syvää huolestustaan maailman finanssikriisin johdosta, joka muodostaa kasvavan uhkan kapitalistiselle talouselämälle. Suurten keskuspankkien johtajat ja hallitusten finanssiasiantuntijat pitävät näinä päivinä neuvotteluja yrittäen löytää keinon hiipivää inflaatiota vastaan, joka ylittää jopa vuoden 1929 maailmanlaajuisen kriisin tason.

Tällainen finanssipahoinvointi ei ole uusi ilmiö, mutta se muuttui kärkeväksi punnan ja frangin devalvoinnin johdosta. Ja sen seuraukset ovat siinä määrin näkyvät, että kapitalistisen maailman tunnetuimpien talousmiesten on nyt pakko heittää sivuun tavanomainen pidättyväisyytensä. Sanoma- ja aikakauslehdet ovat tällä hetkellä täynnä artikkeleita ja tutkielmia, joiden lukeminen on varsin opettavaista. Silmiinpistävintä on taudin määrittelyn epämääräisyys. Sen "lääkitsemiseen" tarjotaan mitä erilaisimpia keinoja, joiden täyttä tehoa ei kuitenkaan yksikään "finanssitohtori" takaa.

Kaikkien asiantuntijain mielipide yhtyy vain yhdessä: kansainväline järjestelmä, joka uhkaa viedä yhteiskunnan perikatoon, on välttämättä uusittava. Ellei parhaillaan riehuvaa finanssikriisiä hillitä, se voi aiheuttaa suurimman järkytyksen, minkä kapitalistinen maailma koskaan on kokenut. Sillä aikaa kun teoreetikot kiistelevät, inflaatio jatkuu. Jatkuva lainakoron nousu, joka johtaa elinkustannusten kallistumiseen, ei ole ongelman ratkaisu. Tämä menetelmä epäonnistui Iso-Britaniassa eikä siitä ollut mitään tulosta Ranskassakaan.

Tämän kriisin olemuksen ymmärtämiseksi on tehtävä lyhyt katsaus historiaan. Vuoden 1929 jyrkkä finanssikriisi löi kapitalistiseen järjestelmään raskaan iskun, josta se ei kyennyt pitkään aikaan selviytymään. Vielä kymmenen vuotta myöhemmin Yhdysvalloissa laskettiin olevan yli 12 miljoonaa työtöntä. Vuonna 1944 pidettiin Bretton-Woodissa konferenssi, j o s s a perustettiin Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF). Konferenssissa laaditun järjestelmän mukaisesti kansalliset valuutat arvioitiin paitsi kullassa myös dollareissa. Täten Yhdysvallat pakotti Länsi-Euroopan hyväksymään talous- ja finanssidiktatuurinsa, ja täten Länsi-Eurooppa joutui siitä yhä suurempaan riippuvuuteen.

Euroopassa suoritettiin useita devalvaatioita ja siellä on puhjennut toistuvia kultakuumeen oireita. Rinnan USA:n maksutaseen kasvavan vajauksen kanssa dollarin asema huononi. Yhdysvallat muuttui lainanantajasta velalliseksi. Mutta säilyttäen herruutensa länsisessä maailmassa se siitä huolimatta jatkoi tavaranostojaan Euroopassa ja teki pääomasijoituksia suorittaen maksut dollarishekeille, joita ei esitetty maksettaviksi ja jotka muodostuivat "eurodollareiksi," kuten niitä nyt on alettu nimittää. Viime tilastojen mukaan "eurodollarien" määrä kansainvälisillä markkinoilla on 30 miljardia. Samaan aikaan Yhdysvaltojen kultavaranto on tuskin 11 miljardia dollaria! Jos luotonantajat vaatisivat dollareiden vaihtamista kultaan, Yhdysvaltojen edessä olisi joko välttämättömän dollarin devalvointi tai kieltäytyminen dollarin takaisinostosta, mikä johtaisi sen aseman menetykseen reservivaluuttana.

Toivossa siirtää tuonnemmaksi romahdusta Washington takertuu niin sanottujen "erikoislainaoikeuksien" ideaan. Kansainvälisen valuuttarahaston perusteella ei uusia järjestely-yksikköjä turvata kullalla. Tämän operaation tarkoituksena on säilyttää USA:n herruus kapitalistisessa maailmassa. Mutta jopa Yhdysvalloissa uskovat vain harvat tämän onnistumiseen. Monet taloustieteilijät ja asiantuntijat miettivät päänsä puhki, miten valuuttamekanismia olisi korjattava, että se ei menisi täysin epäkuntoon. Kuumeisesti etsitään mielikuvituksellisia kombinaatioita, jotka muka voisivat jatkaa ja tervehdyttää nykyistä finanssijärjestelmää. Mutta se on yhtä laillia mahdotonta kuin on mahdoton "terve" kapitalismi.

Uraanilöytö P-Ruotsissa

Kalix. — Ruotsin geologisen tutkimuslaitoksen tutkijat ovat löytäneet Palängistä, läheltä Kalixia, uraania suorittaessaan siellä maaperätutkimuksia, tiedoittaa Norrbottens-Kuriren. Löydöksen suuruutta ei haluta vielä paljastaa. Laitos tutkii parhaillaan myös Kalix—Nyborgin alueen uraani- ja nikkelilöydöksiä.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Riku Wuorimäki, South Porcupine, Ont. täyttää tiistaina, lokakuun 7 pnä 70 vuotta.

Martha Mäki, Sudbury, Ont. täyttää keskiviikkona lokakuun 8 pnä 71 vuotta.

Jussi Etelä-Aho, Tarzwell, Ont. täyttää perjantaina, lokakuun 10 pnä 81 vuotta.

A. T. Hill, Port Arthur, Ont. täyttää sunnuntaina, lokakuun 12 pnä 73 vuotta.

Nick Kiviharju, Vancouver, B. C. täyttää keskiviikkona, lokakuun 15 pnä 90 vuotta.

Armas Anderson, Creighton Mine, Ont täyttää sunnuntaina, lokakuun 12 pnä 80 vuotta.

Eeli Myllykangas, Little Current, Ont., täyttää perjantaina, lokakuun 10. pnä 75 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

PÄIVÄN PAKINA

KULTAISIA MUNIA — JOILLEKIN

Kultaisia munia pyörittävää hanhea ei kannata tappaa. Se olisi pitkän päälle huonoa afääriä.

Huonoa, hiton huonoa olisi myös joillekin piireille se, jos sotavarustelu vähenisi, sen loppumisesta puhumattakaan. Mitä suurempi ja verisempi on sota, sitä enemmän tulee miljonäärejä ja miljardöörejä.

Ei ole turhaan sanottu, että monen kuolema johtaa muutamien rikastumiseen.

Kuinka paljon businesta arvoisa lukija luulee yhdysvaltalaisten suurliikemiesten saavan esimerkiksi yhden ainoan miehen ylläpidosta Etelä-Vietnamissa?

Meidän köyhien pirujen kohdalta ei ole lainkaan harvinaista että yksinäisen miehen tai naisen tulee säilyttää henkiriepunsa tuhannen dollarin vuosituloilla ja sitäkin vähemmällä.

Itse sotilaille maksettavat päivärahat eivät liioin ole suuren suuria Yhdysvalloissakaan, missä on yksi parhaiten palkattu armeija.

Mutta yhden ainoan amerikkalaisen sotilaan ylläpito Vietnamissa tulee kuitenkin maksamaan $75,000 vuodessa.

Tämä ei ole liioin rauhanpuolustajain, sosialistien, kommunistien tai joidenkin muiden "villitsijäin" selostus, vaan Utahin yliopiston yhden professorin, James Claytonin USA:n senaatin talousasiain valiokunnan alakomitealle esittämä toteamus .

Ja tähän 75,000 dollarin vuosimenoon ei ole liitetty veteraanien huolto — eikä sotavelkojen korkomenoja.

USAn työväen tutkintotyöyhdistyksen selostuksen mukaan professori Clayton on käyttänyt tutkimuksissaan samanlaista menettelytapaa "mitä ekonomistit käyttävät yleensä minkä tahansa sodan täydellisiä pitkän ajan kuluja laskiessa."

Professori Clayton arvioi, että kansallisvelkojen korkomenot kohottavat sotamenoja 40-prosenttisesti.

Tällä perusteella Yhdysvaltain sotamenoja Vietnamissa laskien hän arvioi, että Vietnamin sota tulee maksamaan Yhdysvalloille loppukädessä $330 miljardia — ja tämä arvio perustuu olettamukseen (mikä ei todennäköisesti toteudu) että kaikki amerikkalaisjoukot vedetään pois Vietnamista vuoden 1970 loppuun mennessä.

Professori Clayton sanoo, että näihin arvioihin ei sisälly sodan aiheuttama inflaatio — ts. kohonneet elinkustannukset — eikä sodassa kaatuneen 38,000 miehen palvelun ja tuotannon menetys.

Tähän arvioon ei sisälly liioin "ulkomailla nousseen amerikkalaisvastaisen vastenmielisyyden" aiheuttama hinta, luonnonresurssien vähenemisen hinta, tarpeellisten kotimaisten tehtävien tuonnemmaksi lykkäämisen hinta, Amerikan nuorison opintomahdollisuuksien jarrutuksen hinta eikä toteuttamatta jääneiden kulttuuriohjelmien hinta."

Näihin tilastoihin ei sisälly luonnollisestikaan vietnamilaiset kaatuneet ja omaisuustuhot

Professori Clayton selittää myös mitä sellainen tähtitieteellinen summa kuin $330 miljardia tarkoittaa väestön hyvinvoinnin kannalta katsoen:

Verrattuna Yhdysvaltain hallituksen eri ministeriöiden menoihin tältä ajalta (1960-70), hän sanoo Vietnamin sota on maksanut 10 kertaa enemmän kuin medicare, 16 kertaa enemmän kuin kansanvalistukselle (opetukselle) annettu tuki; 33 kertaa enemmän mitä me käytämme varoja asuntojen rakentamisen ja yhdyskuntaohjelmien kehittämisen hyväksi.

"Me olemme kuluttaneet 10 kertaa enemmän (Vietnamin sotaan) 10 vuoden aikana mitä olemme käyttäneet varoja koko historiamme aikana korkeimman opetuksen tai poliisisuojelun hyväksi", sanoo prof. Clayton.

"Toisin päin esitettynä, Vietnamin sota on maksanut meille yhden viidenneksen henkilökohtaisista finanssivaroista kaikille elossaoleville amerikkalaisille; yhden kolmanneksen kaikista maksamattomina vielä olevista kiinteimistöveloista ja kuusi kertaa enemmän mitä Yhdysvalloissa on tällä hetkellä rahaa liikkeellä", hän toteaa.

Toisin sanoen, Vietnamin sota on kaikkien suurbusinesten huippu ja huipun nuppi!

Sotatarvetehtailijat e i v ä t luonnollisestikaan halua tappaa näin paljon kultaisia munia antavaa hanhea.

Mutta sitä suurempi syy on kaikilla tavallisilla kadun miehillä ja naisilla niin täällä Canadassa kuin Yhdysvalloissakin vaatia tämän mielettömän ja samalla äärettömän vaarallisen suurhaaskauksen lopettamista.

— Känsäkoura.

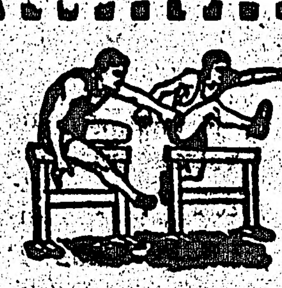

Urheilua

Nykyaikainen nyrkkeily on täyttänyt jo 250 vuotta

Helsinki. Suomi joka silloin tällöin pullistelee urheiluperinteillään on itse asiassa monilla aloilla varsin nuori tulokas. Ajatellaanpa vain nyrkkeilyä joka nykyaikaisessa muodossaan täyttää tänä vuonna 250 vuotta. Kun James Figg Lontoossa perusti nyrkkeilykoulun vuonna 1719, ei Suomessa vielä uneksittukaan sellaisesta urheilulajista — ja muutkin lajit elivät vielä Prinsessa Ruususen unta. Vaikka itse asiassa englantilainen nyrkkeilykoulukin oli vain vanhan kreikkalaisen tradition uudelleen lämmittämistä.

TUHAT VUOTTA OLYMPIAA

Tutkijat väittävät, että ensimmäinen olympianyrkkeilyn voittaja seppelöitiin 23. olympialaisissa vuonna 688 ennen ajanlaskumme alkua ja jo sitä ennen laji oli satoja vuosia vanha. Vuodesta 688 lähtien kreikkalaiset juhlivat tuhannen vuoden ajan parhaita nyrkkeilijöitään Olympian kisoissa. Siis vanha kreikkalainen perinne on vieläkin edellä niitä kokemuksia, joita viime 250 vuoden ajan on ns. länsimaisessa sivistyspiirissä virvoteltu eloon.

Kreikka on kuitenkin vain yksi saari ihmiskunnan sivistyksen historiassa. Vanhasta Kiinan kulttuurista tapaamme vielä tänäkin päivänä nyrkkeilyn, mutta se on jalostunut jo niin pitkälle, että pitemmälle ei enää pääse: kiinalaisen nyrkkeilyn tarkoitus on iskeä osumatta! Kuka taitavammin iskee osumatta vastustajaansa ja joka siinä ohessa näyttää taitavimmat temput, sekä väistöt että iskut, on mestari. Samalla kiinalaisesta nyrkkeilystä on myös hävinnyt kilpailuluonne: se on lähinnä esittävää taidetta.

MESTARI JA OPETTAJA

Nyrkkeilyn elvyttäjä länsimaisessa sivistyspiirissä, lontoolainen miekkailukoulun pitäjä James Figg, oli alun alkaen sekä opettaja että mestari. Hän opetti, mutta harrasti myös itse nyrkkeilyä ja hän ensimmäisenä otti niminsä ns. Englannin mestarin arvon, jota pitikin 1730-luvulle asti.

James Figgin jälkeen seurasi vuonna 1734 uusi tähti, Jack Broughton, joka kirjoitti nimensä nyrkkeilyn historiaan tekemällä ensimmäisen yrityksen muovata lajille pysyvät säännöt. Tämä tapahtui vuonna 1743. Broughton puhui myös nyrkkeilyhansikkaitten puolesta — siihen asti ja sen jälkeenkin nyrkkeilijät suorittivat ottelunsa paljan nyrkein.

Tähän aikaan nyrkkeily tuli Englannissa yhä suositummaksi kansan huviksi ja parhaat nyrkkeilijät kiersivät maata esittämässä taitojaan. Kamppailut ilman käsineitä ja aikarajaa muodostuivat kuitenkin yleensä hyvin verisiksi, monituntisiksi taisteluiksi, joiden jälkeen kamppailijat olivat vaikeasti tunnettavia.

RATKAISEVA VUOSI

Näillä alkeellisilla muodoin taisteltiin Englannissa kuitenkin sadan vuoden ajan. Vasta vuonna 1838 maan Pugilistic Club korjaili Broughtonin sata vuotta sitten tekemiä ensimmäisiä sääntöjä. Ratkaiseva askel nykyaikaisen nyrkkeilyn suuntaan otettiin 1867. Silloin syntyivät säännöt joissa ehdottomasti kiellettiin paljain nyrkein tapahtuvat ottelut ja säädettiin erille aikaraja kolme minuuttia, joka on nykyisinkin voimassa. Vasta vuonna 1884 syntyi Englannin amatöörinyrkkeilyliitto, joka alkoi järjestelmällisesti "sivistää" maan nyrkkeilyelämää.

Vaikka nyrkkeilyllä Englannissa oli näin pitkät perinteet, pääsi se tunkeutumaan mannerEurooppaan vasta 1900-luvun alussa. Kansainvälinen Nyrkkeilyliittokin perustettiin vasta 1920.

JENKIT LÖYSIVÄT RAHAN

Englantilaisten mukana nyrkkeily levisi kuitenkin jo aikaisessa vaiheessa Amerikkaan, jossa se tuli suosituksi jo 1800-luvulla. Amerikkalaisen tyylin mukaan siellä havaittiin heti alusta alkaen nyrkkeilyn rahaatuova voima ja ensimmäinen ammattilaisten maailmanmestaruusottelu suoritettiin 1882, jolloin irlantilaissyntyinen John Sullivan kukisti maanmiehensä Paddy Ryanin ja kruunattiin ensimmäiseksi maailmanmestariksi.

TYÖLÄISURHEILIJAN LAJI SUOMESSA

Kun Suomessa kirjoitetaan tasapuolinen suomalaisen nyrkkeilyn historia, saatetaan siitä todeta, että nyrkkeilyn todellinen kehto on ollut Työväen Urheiluliitto, vaikka "virallisesti" suurimmat nimet ovat aina lähes poikkeuksetta esiintyneet porvariliiton paidassa.

1920-luvulla, jolloin nyrkkeily Suomessa kehittyi varsin nopeata vauhtia, voimakeskus sijaitsi TUL:n leirissä. Porvarillisella puolella oli kuitenkin enemmän koulunkäyneitä ihmisiä, jotka sitten sen turvin kipusivat myöhempinä vuosina keulakuviksi. TUL:n piirissä syntyneet riidat, kilpailukiellot, ja toisaalta porvarillinen painostus ajoivat nyrkkeilijöitäkin porvarilliseen leiriin.

Vaikka Suomessa nyrkkeilyä onkin harrastettu vasta viitisenkymmentä vuotta, on se kuitenkin saavuttanut monia kauniitakin voittoja. Kun 50 vuotta lajin kehityksessä tulee Suomessakin täyteen, olisi hauska nähdä kirjanen, jossa sanoin ja kuvin kerrottaisiin suomalaisten pugillistien vaiheista.

Se olisi jännittävä kirja!

Sentteri

Suomi käänsi Eestin painimiehet 6.4-3.5

Helsinki. — Suomi voitti Eestin painijoukkueen viikko sitten lauantaina Seinäjoella ammattikoulun salissa käydyssä kisassa painin maaottelussa pistein 6,5—3,5. Parasta esitti ottelussa suomalaiset pikkumiehet Raimo Hirvonen ja Pertti Ukkola, surkeinta isot miehet, joiden otteluissa ei tapahtunut yhtään mitään.

Ottelun tasoa kuvaa se, että käydyistä otteluista viisi päättyi ratkaisemattomaan 1—1, joka merkitsee, ettei näissä otteluissa tapahtunut yhtään pistesuoritusta. Eestiläisistä nousi ehkä parhaaksi Vili Olumets, joka teki maalleen ainoan pistesuorituksen näissä kisoissa voittaen tällä Jorma Talvitien 2—1.

Campbell valittiin puheenjohtajaksi

Toronto. — Scarboroughin pormestari Albert Campbell valittiin tällä viikolla Suur-Toronton puheenjohtajaksi. Tämä 59-vuotias entinen farmari ja koulunopettaja voitti $35,000 vuosipalkkaviran vasta kolmannessa äänestyksessä.

Campbell sai kolmannessa äänestyksessä 21 ääntä ja North Yorkin kunnanesimies Norman Goodhead 11 ääntä. Toronton valtuustossa on 32 jäsentä.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.,
Puh. 691-6195
Toronto 260 Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 255 Ont.
Puhelin 466-8815

Rahastonhoitaja: Lauri Penttinen
226 McKee Ave., Willowdale, Ont.
Puhelin 221-8076

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asian vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Pilpanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: A. Hendrickson, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston säännöllinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 331 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Aihetta juhlintaan. Canada sijoittui kolmannelle tilalle Australian ja USAn jälkeen hiljattain suoritetuissa Pacific-otteluissa Tokiossa. Canada voitti 14 mitallia, joista kolme kultaa, kolme hopeaa ja kahdeksan pronssia. Vancouverilainen Jay Dahlgren voitti kultaa heitettyään keihästä 177 jalkaa (53,95 metriä). Debbie Brill, (yllä) Haney, B.C. voitti kultamitalin naisten korkeushypyssä tuloksella 171 senttimetriä. Kiekonheiton kultamitalin vei torontolainen George Puce tuloksella 56 metriä.

Westermann paiskasi kiekon ME-lukemiin

Hampuri. — Länsi-Saksan Liesel Westermann paransi viikko sitten lauantaina omaa maailmanennätystään naisten kiekonheitossa saavuttaessaan tuloksen 63,96. Hän teki sen Länsi-Saksan ja Englannin välisessä yleisurheilumaaottelussa. Edellinen ennätys, joka oli 62,70, syntyi viime kesäkuussa Itä-Berliinissä.

Rosendahl otteli ME:n 5155

Leverkusen. — Heide Rosendahl. 22-vuotias länsisaksalainen liikunnan opiskelija, paransi viikko sitten lauantaina naisten viisiottelun maailmanennätystä kotikaupungissaan Leverkusenissa. Hänen tuloksensa oli 5,155 pistettä, 66 enemmän kuin aiempi itävaltalaisen Euroopan mestarin Liesel Prokopin nimissä ollut.

Heide Rosendahlin sarja oli seuraava: 100 metrin aidat 13,7, kuula 13,95, korkeus 174, pituus 633. 200 metriä 23,9.

Pres. Podgornyi Suomeen 14. lokak.

Helsinki. — Neuvostoliiton presidentti Nikolai Podgornyin virallinen vierailu Suomessa alkaa 14. lokakuuta, ja kestää viisi päivää, ilmoitettiin ulkoasiainministeriöstä virallisesti viime viikolla. Vierailukutsun on esittänyt presidentti Urho Kekkonen.

Vierailuohjelmaan kuuluu valtionpäämiesten tapaamisten ja juhlaillallisten lisäksi Helsingissä mm. osallistuminen Suomi—Neuvostoliitto-Seuran 25-vuotisjuhlaan ja kaupungin tarjoama lounas. Suunnitteilla on myös vierailu maaseudulle.

Ulkoasiainministeriö on lähettänyt valtiovieraalle ehdotuksia vierailuohjelman sisällöstä.

Suomi—Neuvostoliitto-Seuran 25-vuotisjuhlaa vietetään 15. lokakuuta Suomen Kansallisteatterissa. Tähän tilaisuuteen osallistuvat molemmat valtionpäämiehet. Seura on esittänyt toivomuksen, että presidentti Podgornyi puhuisi juhlassa.

Presidentti Kekkonen puhui Budapestissa

ASEISTARIISUNNAN ALOITTAVAT PIENET

Budapest. — Pienten valtioiden taholta uskoo presidentti Urho Kekkonen aseistariisunnan joskus alkavan. — Se olisi alku kehitysvaiheelle, jolle on luonteenomaista niiden aatteiden ja moraalisten arvostusten hyväksyminen ja toteuttaminen jotka liittyvät kansainväliseen rauhaan.

Presidentti Kekkonen puhui viime viikolla Budapestin yliopistossa, jossa hänet vihittiin lakitieteen kunniatohtoriksi.

Usein sanotaan, että pienillä valtioilla ei ole mitään mahdollisuuksia edistää kansainvälisen rauhan asiaa, vaan niiden on pakko seurata sitä linjaa, jonka tienviittoina ovat suurten maailmanvaltojen turvallisuusnäkökohdat, tavoitteet, luottamuksen puute ja keskenäinen epäluulo. Tietenkin on myönnettävä, että tällainen kuva suuressa määrin vastaa nykymaailman realiteettejä. Mutta se ei saa estää työtä rauhan hyväksi ja nimenomaan pienten kansojen äänen on ponnistuksissa rauhan aikaansaamiseksi tultava kuuluviin ja kuulluksi, sanoi presidentti Kekkonen.

— En kuulu niihin, jotka nykyisenä kieltämättä levottomana ja huolestumista herättävänä aikana vajoavat pessimismiin. Olen päinvastoin eräässä yhteydessä maininnut, että vastuun kantaminen kansakunnan politiikasta on nykyhetkellä paitsi vaatelias myös fasinoiva, innoittava tehtävä. —

Puheessaan presidentti Kekkonen kosketteli myös Unkarin ja Suomen välisiä ystävyyssiteitä sekä erityisesti maitten välistä kulttuurisopimusta. Jo vuonna 1937 solmittu, mutta toisen maailmansodan melskeissä lyhytaikaiseksi jäänyt kulttuurisopimus uudistettiin vuonna 1959. Kuluneiden kymmenen vuoden aikana on tämän sopimuksen mukainen kulttuurivaihto ennen muuta edistänyt maissa tehtyjä tutkimuksia, totesi presidentti Kekkonen.

Unkarin presidentille Losonczille tämän tarjoamalla lounaalla pitämässään kiitospuheessa presidentti Kekkonen käsitteli aluksi Suomen ja Unkarin suhteita todeten niiden olevan tietyssä määrin erikoisasemassa. "Unkarin ja Suomen suhde on läheisempi ja yleisimmin tunnustettu kuin suhteet moniin muihin maihin", hän lausui.

Presidentti lausui tämän jälkeen Suomen ulkopolitiikasta ja Euroopan ongelmista mm. seuraavaa:

Hakiessamme meille sopivaa turvallisuuspolitiikkaa viime sodan jälkeen otimme olevat olot ja tosiasiat lähtökohdaksi ulkopolitiikallemme. Ja rakentaessamme puolueettomuuspolitiikkaamme olemme välttäneet hakemasta mallia muualta. Olennaisinta meille on kansamme turvallisuus ja sen huomioon ottava puolueettomuuspolitiikka.

Lähtökohtana Euroopan turvallisuuskysymysten ratkaisulle lienee kaikilla tahoilla tunnustettu tosiasia, että mitään myönteistä ei voida saada aikaan voimankäytöllä tai sillä uhkaamisella. Ratkaisujen pohjana voi siten vain olla asianosaisten riittävän suuri yhteisymmärrys. Meidän suomalaisten näkemys on, että jos keskitymme kartoittamaan yhteisymmärryksen riittävyyttä, voisimme ehkä saada kaikki osallistumaan myönteisesti eikä varuillaan ollen yhteisten ongelmiemme ratkaisuun. Täten kehittyvät tuoreet näkemykset, joissa on pyritty vapautumaan vanhojen epäluulojen painolastista, saattaisivat mielestämme edelleen palvella uusien lähestymistapojen löytämistä vanhojen umpikujaksi todettujen sijasta.

Uskomme Suomessa, että tie Euroopan kansojen turvallisuuden kehitykselle on keskinäisten solidaaristen etujen löytämisessä ja niihin rakentuvien yhteistyömuotojen kehittämisessä samalla kun luovumme vanhoista epärealistisista muutosvaatimuksista, joita toisillemme olemme piintyneesti esittäneet.

YLLÄTYS

Kyllä te yhdistetyt laulukuorojen jäsenet yllätitte minut Eino Tarvaisen välityksellä Turussa syyskuun 6 pnä viihdetilaisuuksiemme ensi iltana Turun Akatemian talon juhlasalissa, laulaen "Happy Birthday"-laulua minulle suuren juhlayleisön edessä, täyttäessäni 70 vuotta.

Kiitos teille kaikille!

GEORGE SAIVO

Port Arthur Ontario

Viktor Levin:

Poliisivaltaa

Jo neljättä vuotta vallitsee Indonesian saarilla terrorin ilmapiiri. Tuhannet edistykselliset ajattelevat ihmiset ja todelliset isänmaanystävät ovat kaatuneet julman poliisimielivallan uhreina. Ensi sijassa vainojen kohteeksi ovat joutuneet maan alle menneen Indonesian kommunistisen puolueen jäsenet. Hiljattain Jakartan sotilasviranomaiset ilmoittivat jälleen kerran aikovansa tuhota kaikki kommunistit fyysillisesti. Puhuessaan jokin aika sitten suljetussa kokouksessa, jossa oli läsnä sata maavoimien, ilmavoimien ja laivaston kenraalia ja amiraalia sekä myös poliisipäällikkö, presidentti Suharto kehoitti heitä tehostaan taistelua hallituksen vastustajia vastaan. Hän toisti tämän kehoituksensa maaliskuussa armeijan strategisten voimien esikunnan juhlallisuuksissa.

Ministeriöiden, valtion laitosten ja jopa armeijan ja poliisin virastojen henkilökuntaa puhdistetaan. Reuter tiedoittaa Indonesian pääkaupungista, että muutama aika sitten on vangittu kolme Indonesian poliisivoimien kenraalia syytettyinä salaisesta yhteydenpidosta kommunisteihin.

Todistaakseen lojaalisuutensa sotilashallitusta kohtaan sotilaat ja poliisiat yrittävät ylittää toisensa vankeihin kohdistamassaan mielivallassa. Helmikuun lopulla indonesialainen sanomalehti Harian Kami julkaisi Indonesian ihmisoikeuksien suojeluliiton varapuheenjohtajan julkilausuman siitä, että armeija oli surmannut Keski-Jaavalla viime joulukuussa 860 indonesialaista, joita epäiltiin kommunistisen puolueen jäseniksi. Maaliskuun alussa demokraattisten juristien kansainvälinen liitto Indonesian perusoikeuksien instituutin tietoihin nojautuen ilmaisi suuttumuksensa sen johdosta, että viime vuoden lopulla oli raa'asti murhattu 3,000 keskitysleireihin suljettu vankia. Demokraattiset juristit kehoittivat YK:n pääsihteeriä toimimaan niin, että Indonesiassa ryhdyttäisiin kunnioittamaan alkeellisia ihmisoikeuksia, ja vaativat tutkimuksia joukkoteloituksien ja kidutusten suhteen.

Indonesian viranomaiset pyrkivät estämään sivullisia kurkistamasta "sisäisiin" asioihinsa. Poikkeus tehtiin vain australialaisen kirjeenvaihtajan kohdalla. Melbournelaisen Herald - lehden reportteri Frank Palmos kävi poliittisten vankien keskitysleirissä, joka sijaitsi viidakossa 90 mailin päässä Semanrangista, Kuwun kuolemantehtaalla. Kirjeenvaihtajan reportaashissa leirin komentaja eversti Tedjo Suvarno on kuvattu vilpittömäksi ja avoimeksi pyöveliksi. Palmos kävi myös "kuulusteluhuoneessa", joka itseasiassa osoittautui kidutuskammioksi. Siitä huolimatta, että leirissä oli valmistauduttu kirjeenvaihtajan vierailuun, Palmos näki kammiossa erään vangin ruumiin, joka oli heittänyt henkensä "hoitokuurin jälkeen". Leirin komendantti yritti jollakin tapaa selittää tätä epämiellyttävää vaikutelmaa ja sanoi australialaiselle lehtimiehelle: "Kuulustelujen aikana ne väliin heittävät henkensä sähkövirrasta. Jos vanki kuolee leirissä, on hän siihen itse syypää".

Puola ostaa ehkä Suomesta voita

Helsinki. — Suomella tuntuu olevan mahdollisuuksia saada myydyksi ylijäämävoitaan Puolaan, kertoi kauppaministeri Grels Teir neuvoteltuaan Suomessa vierailulla olevan Puolan sisämaankaupan ministerin Edward Sznajderin kanssa.

Teir sanoi puolalaisen virkaveljensä ottaneen keskustelussa esille Suomen ja Puolan kaupan lisäämismahdollisuudet. — Mikäpä siinä, ostakaa meiltä alkajaisiksi 24 miljoonaa kiloa voita, vastasi Teir.

Teir kertoi Sznajderin suhtautuneen yllättävän myönteisesti voikauppojen mahdollisuuteen, koska puolalaisilla tuntuu olevan vajausta omissa varastoissaan.

Kauppaministeri huomautti, että keskustelu oli aivan alustavaa. Asiaan palattaneen myöhemmin virkamiestason neuvotteluissa. Voin myyminen Puolaan edellyttäisi vastaavaa tuonnin lisäystä.

Suomalaiset ovat kiinnostuneita kivihiilen tuontikiintiön nostamisesta vaikean hiilitilanteen helpottamiseksi, mutta puolalaisten taholla on asiaan suhtauduttu varsin varauksellisesti ja viitattu siihen, ettei tuotantokapasiteetti riittäisi lisävientiin, totesi Teir.

VAIN PUHETTA

Tyhjäntoimittaja on mies tai nainen joka voi yhden minuutin kokemuksesta tehdä kahden tunnin esitelmän.

Suomen asukasluku on yli 4.5 miljoonaa

Helsinki. — Suomen henkikirjoitettu väestö oli tämän vuoden alussa 4,699,911 ihmistä. Lisäystä edellisvuodesta koko maan väkiluvussa on runsaat 20,000. Kaupungeissa ja kauppaloissa asuu 49,5 prosenttia maan väestöstä.

Väestö lisääntyy edelleen selvimmin Etelä-Suomessa: Uudenmaan väkiluvun lisäys oli lähes 14,000, mutta Lapissa vain hieman toistasataa. Helsingin jälkeen on kaupungeista Tampere säilyttänyt asemansa ennen Turkua. Suurin maalaiskunta on Helsingin maalaiskunta. Maassa on myös edelleen naisenemmistö; tuhatta miestä kohti Suomessa on 1065 naista.

Onnettomuudet vaativat 72 uhria

Toronto. — Perjantai-illasta kello 6:sta sunnuntain puoleenyöhön suoritettu tutkimus osoitti, että vähintäin 72 henkilöä sai surmansa eri puolilla Canadaa tapahtuneissa onnettomuuksissa. 62 henkilön ilmoitettiin kuolleen maantieonnettomuuksissa.

Yksistään Ontarion maanteillä sai surmansa 26 henkilöä ja yksi ihminen kuoli hukkumalla.

CLUB NEWS

Attention All Metro Area Members

Toronto. — O.K. all you gymnastic minded people, the time is here once again, after a good summer to look ahead into the winter months to come: What am I going to do so as not to put too much weight on

Simple answer to all ages and both sexes, just come to Don Hall every Sunday for the gym classes which are about to start.

Take special notice of the following information: Date to start Oct. 19/69 (Sunday). Time (note) 12 noon. Place: Don Hall, Toronto. Arrive no earlier than 11.30 a.m.

P.S. Dance? Supper dance on October 18/69 at the Hall. Time to arrive 8 p.m. All members welcome — K. P.

Kansallisryhmien kabarettitanssit Don-haalilla 18 pnä

Canadan kansallisryhmien neuvoston — Canadian Council of National Groups — kabarettitanssit Don haalilla, 957 Broadview Avenuella lauantaina, lokakuun 18 päivänä. — Orkesteri soittaa, ohjelmaa ja tarjoilua. Alkaa kello 8 illalla. Pääsylippu $2.50 hengeltä. Tervetuloa tähän eri kansallisryhmien yhteiseen tilaisuuteen.

SUUNTAA YRITETTÄVÄ MUUTTAA L-SAKSASSA

Berliini. — Ne voimat Länsi-Saksassa, jotka kehottavat käyttämään nyt hyväksi kaikkia mahdollisuuksia todellisen suunnanmuutoksen aikaansaamiseksi Bonnin politiikassa, arvioivat tilanteen oikein, huomauttaa DDR:n johtava lehti 'Neues Deutschland' viime viikolla kommentoidessaan Länsi-Saksan parlamenttivaaleja. Vaalien tulos ei suinkaan estä oikealle vievää suuntausta jatkumasta Liittotasavallassa, se ei poista uusnatsismin leviämisen eikä Euroopan rauhaa uhkaavaa vaaraa.

Sosialidemokraattisen puolueen saamat yli 14 miljoonaa ääntä kuvastavat toivetta, "että sosialidemokraattinen puolue (SDP) vapautuisi kristillisdemokraattien (CDU) ja kristillissosialistien (CSU) vankeudesta. Tämän toiveen täyttäminen vaatii kuitenkin SDP:tä katkaisemaan suhteet CDU:n ja CSU:n rauhaavaarantavaan revanshi- ja ekspansiopolitiikkaan päin toisaalta ja valtionmonopolisysteemin epädemokraattiseen politiikkaan toisaalta."

Lehti kirjoittaa edelleen, että edistyksellisten voimien rohkean toiminnan ansiosta saatiin tosin estetyksi uusnatsien NPD-puolueen pääsy liittopäiville, mutta ei kuitenkaan sovi unohtaa, että NDP nyt sai ääniä yli kaksi kertaa niin paljon kuin vuonna 1965.

Moskova. — Neuvostoliiton ammattiliittojen sanomalehti Trud kirjoitti viime viikolla, ettei Länsi-Saksan kansallisdemokraattien jääminen edelleen liittopäivien ulkopuolelle merkitse "oikeistolaisen vaaran" vähenemistä.

Lehti sanoi uutistoimisto Tassin mukaan, että Adolf von Thaddenin "uusfasistinen" puolue on edelleen olemassa ja että se tehostaa toimintaansa. Länsi-Saksan porvarilliset puolueet ovat nyt ajautumassa entistä enemmän oikealle, sanoi Trud.

Belgrad. — Jugoslavialainen samalehti Borba varoitti pääkirjoituksessaan, että länsisaksalaisten ei pidä aliarvioida uusnatsilaisuuden vaaraa, vaikka Adolf von Thaddenin kansallisdemokraatit eivät onnistuneetkaan saamaan liittopäiväpaikkoja vaaleissa.

Puolue suinkaan hävinnyt, vaan epäonnistui ainoastaan saavuttamasta liittopäiväpaikkoihin oikeuttavan kynnyksen, jatkoi Borba.

Sotarikollinen joutui kiinni Länsi-Saksassa

Berliini. — Länsi-Berliinin syyttäjäviranomaiset ilmoittivat viime viikolla, että muuan 63-vuotias länsisaksalainen liikemies on pidätetty epäiltynä yli 1,000 neuvostoliittolaisen sotavangin teloitusmääräyksen antamiseen toisen maailmansodan aikana.

Pidätetty, Franz Köningshaus, toimi natsien turvallisuuspalvelun neuvostoliittolaisista sotavangeista huolehtivan osaston päällikkönä. Hänet pidätettiin asunnostaan Dysseldorfissa viime perjantaina.

Ei mikään ole niin uppiniskainen kuin tosiasia.

— Royer-Collard.

ITSEPINTAINEN YSKÄ — KIPEÄ KURKKU:

Miljoonat käyttävät päivittäin DIANA TIPPOJA saadakseen nopeita tuloksia itsepintaisen yskän, ilkeän aivastuksen, nenävuodon, katarrin, pää- ja rintakylmettymisen, kurkkukivun, käheyden, korkean kuumeen, kuumeisuuden, käsi, jalka, nivelkipujen lieventämiseksi, helpompaa ja vapaampaa hengitystä. Kipeät huulet suussa, kolottavat ikeneet ja hammaskipu. Kaasukivut ja vatsanpuru. Mikään ei toimi kuten DIANA TIPAT lääke paremman tunteen hyväksi nopeasti ja heti.

HINTA AINOASTAAN $1.59 pullo, ynnä vero

VATSA, MAKSA, SAPPI HÄIRIÖT:

Te tarvitsette RUSCI REMDYA hitaasti liikkuvaan vatsaan, klusaaliseen ruuansulatushäiriöön, happamaan vastenmieliseen röyhtäykseen, hermostuneeseen vatsaan, sydänrasitukseen. Hillitsee kuristavaa kouristus- ja kaasukipua vatsassa, kyljissä ja suolistossa, auttaa maksahäiriön, sappitautiin taipumisen ja keltatautihäiriön pahenemisen estämisessä, huojentaa kuumeisuutta, tulehtuneisuutta huulissa ja suussa, huonoa hengitystä, vatsan kovuudesta johtuvaa pyörrytystä ja päänkivistystä. RUSCI REMEDY parantaa ruokahalua ja auttaa siten parempaa ruoan sulatusta ja avustaa parempaa sappitoimintaa. Häiriöt huolestuttavat teitä, ottakaa RUSCI REMEDYA saadaksenne paremman tunteen ensi päivästä.

HINTA AINOASTAAN $2.50 pullo, ynnä vero

REUMAATTINEN — NIVELTULEHDUS KIPU:

Te tarvitsette voimakasta ROXODIUMia nopeata epäonnistumatonta hieroa-pois kipuhuojennusta kipeisiin käsiin, kyynärpäihin, ranteisiin, sormien nivelrystyjen kankeuteen ja kovettumiseen, nivelien tulehtuneisuuteen, jalkojen, nilkkojen, polvien ajettumiseen ja kankeuteen, lonkkakipuun, lonkkahermosärkyyn, terävään selkäkipuun, kipuun lavoissa, jäsenissä, kipeään niskaan, päähän, korvien ympäristöön, ikenien- ja hammaskivusta johtuvaan leukaluukipuun, rintakylmettymiseen, ruhjevammojen, ruhjoutuman, pingoittumisen ja nyrjähdyksen kipuun ja ajettumaan. Paiseisiin, iho ja kasvonäppylöihin ja pää ja iho syyhyämiseen. Hierokaa "ROXODIUMia asianomaiseen paikkaan muutamia kertoja päivässä.

HINTA AINOASTAAN $1.59 pullo, ynnä vero

Näitä lääkkeitä myydään rohdoskaupoista kaikkialla Canadassa

LUSCOE PRODUCTS LIMITED

559 BATHURST STREET, TORONTO 4, ONT., CANADA

MUISTILISTA

Suomi-vieraitten kotiintulo-ilta Finnish haalilla huomenna, keskiviikkona, kello 7.30. Kaikki tervetulleita.

Finnish haalin kirjasto avoinna keskiviikkoisin kello 7—8 illalla.

Seurapeli-ilta Beaver Lakella sunnuntaina, 12 pnä

Beaver Lake. — Täkäläinen naistenkerto järjestää lokakuun 12. päivänä kello 12 päivällä haalilla pidettävän seurapelitilaisuuden, mistä saadut varat luovutetaan "kaivorahaston" kartuttamiseksi. Kahvia tarjoillaan pullan kera. Lahjoituksia otetaan mielihyvin vastaan ja kaikki ovat lämpimästi tervetulleita.

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Älä välitä — anna Heynon välittää
soita ROLF HEYNO
toimeen 483-8522
kotiin 488-4122
Desmond K. Sweeny Realtor
485 Eglinton Ave. E.
Toronto 7 Ontario
Toronto Real Estate Boardin jäsen

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Hervestibingo Finnish-haalilla

Se suuri harvestibingo on Finnish haalilla torstaina, lokakuun 16. päivänä. Maan antimien ja muiden voittojen lahjoittajille kaunis kiitos jo etukäteen. Ne ovat erittäin tervetulleita.

Meidän pelurien on syytä varata paljon kyytitilaa, että saadaan taas voittomme kuljetuksi haalilta kotiin.

Siellä harvestibingossa siis tavataan.

— Tikètti taskussa

SUOMI-VIERAITTEN KOTIINTULO-ILTA HUOMENNA, 8 PNÄ

Suomi-vieraitten mielenkiintoinen kotiintuloilta on Finnish haalilla huomenna, lokakuun 8 pnä, alkaen kello 7.30 illalla.

Tilaisuudessa saadaan sekä "virallisia" että "epävirallisia" suomiterveisiä, rupatellaan kahvipöydän ääressä hetken aikaa ja lopuksi tanssitaan Leo Niemen ja Kalevi Taussin musiikin tahdissa.

Sisäänpääsy ja kahvitarjoilu on vapaa. Kaikki sydämellisesti tervetulleita.

Siion seurakunnan uutisia

Seurakuntamme uuden kirkon vihkiäisjuhla pidetään ensi sunnuntaina, lokak. 12. pnä kello 3 i.p. Kokoukset alkavat jo keskiviikkona, 8. pnä, klo 7.30 i.p. ja jatkuvat joka ilta klo 7.30 kaksi viikkoa paitsi ei ensi maanantai- eikä tiistai-iltana. Sunnuntaiaamuna on pyhäkoulu ja aamukokous klo 10 ja illalla klo 7. Puhujina pastori ja Mrs. Kyllönen Vancouverista, pastori Kaarlo Toivio Suomesta. Kiitospäivänä myös pastori Urho Lähde Torontosta. Ensi lauantai-iltana saamme nähdä filmin Keniasta. Tervetuloa jokainen näihin tilaisuuksiin. Kirkkomme sijaitsee 1843 Paris St., lähellä Työn Puistoa ja "Four Corneria".

Matti Hämäläinen.

KOTIPALVELU
HYLAND CARPET
Lattiamattojen myynti ja ammattitaitoinen paikalleen asetus.
Armstrong ★ Celanese ★ Ozite
PUHELIN 675-6566
SUDBURY ONTARIO

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien viereessä Sudbury

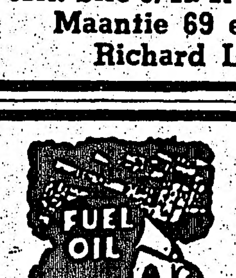

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden adustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

VAIVAAKO TEITÄ
Korkea verenpaine, reuma sairaudet, käsien jäykkyys, pitkäaikainen päänsärky, unettomuus? Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua MAGNEETTIRENGASTA. Se auttaa.
Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa, Englannissa, Amerikassa, Neuvostoliitossa ja muissa maissa. Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Niitä on mieheille ja naisille — pieni, keskikoko ja suuri. Hinta vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisätkää 5% myyntivero — 55 senttiä.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

SUDBURYN UUTISIA

"TYKKÄÄN HOMMASTANI", SANOI JOE FABBRO

Sudburyn pormestari Joe Fabbro sanoi viikonlopulla, että hän asettuu uudelleen pormestarin ehdokkaaksi joulukuun 1. päivänä pidettävissä kunnallisvaaleissa.

"Tykkään tästä työstäni," tunnusti hän. Fabbro valittiin pormestariksi neljännen kerran v. 1967. Ensimmäisen kerran hänestä tuli pormestari, kun Leo Landerville erosi siitä tehtävästä tultuaan nimitetyksi Ontarion korkeimman oikeuden tuomariksi, josta virasta Landreville myöhemmin erotettiin.

Ensimmäisen kerran Mr. Fabbro valittiin vaaleissa pormestariksi vuonna 1957 ja toisen kerran seuraavana vuonna. Kolmas kerta hänet äänestettiin pormestariksi vuonna 1963, mutta hävisi seuraavissa vaaleissa.

NUORUKAINEN SAI SURMANSA

Azildassa asunut 18-vuotias Raymond Lacoste sai surmansa silmänrypäyksessä perjantai-iltana kun hänen ohjaamansa moottoripyörä törmäsi yhteen erään auton kanssa No. 144 maantiellä Azildassa.

SYYSKÄRÄJÄT ALKOIVAT EILEN SUDBURYSSA

Ontarion korkeimman oikeuden syyskäräjät alkoivat Sudburyssa maanantaina. Näillä käräjillä käsitellään kaksi murhajuttua, kaksi raiskaustapausta ja neljä kuolemaan johtanutta rikollista huolimattomuusjuttua.

Ensimmäiseksi tulee esille murhasyytös 43-vuotiasta Dorius Turneria vastaan. Häntä syytetään 37-vuotiaan vaimonsa, Mariettan, surmaamisesta pariskunnan kodissa 263 Willow-kadulla viime kesäkuun 9. päivänä.

Toinen murhasyytösjuttu koskee 24-vuotiasta Randolph Glynniä, jota syytetään 15-vuotiaan Roger Frappierin murhasta. Frappierin alaston ruumis löydettiin toukokuun 11. päivänä Dill Laken tien läheisyydestä.

Yhdessä raiskaussyytejutussa on vastaamassa yhdeksän nuorta miestä, jotka olivat syytöksen nostamishetkellä Plague-"pärinäpoikaklubin" jäseniä. Raiskauksen sanotaan tapahtuneen klubin huoneistossa Elm-kadulla kesäkuun 26. päivänä.

Toisessa raiskausjutussa syytetään kahta miestä erään neljän lapsen äidin rasikaamisesta, jonka sanotaan tapahtuneen viime tammikuun 7. päivänä.

KAKSI MIESTÄ SAI SURMANSA AUTOSSA

Ronald Constant, 27, Chelmsfordista ja Peter Renaud, 21 Azildasta saivat surmansa kun heidän autonsa ilmeisesti syöksyi Wahnapitaen jokeen Portelance-tieltä noin 24 mailin päässä koilliseen Sudburysta. Onnettomuuden epäillään tapahtuneen lauantaina, vaikka joessa noin 10 jalan syvyydessä ollut auto havaittiinkin vasta sunnuntaina. Miesten sanottiin olleen metsästysretkellä onnettomuuden tapahtuessa.

"KURINPITO EHKÄISEE RIKOLLISUUTTA"

Avatessaan manantaina Sudburyssä Ontario korkeimman oikeuden syysistunnon tuomari E. G. Moorehouse sanoi, että kotielämästä puuttuvat henkilökohtaiset kurinpitomenetelmät ovat yhtenä pääasiallisena tekijänä rikollisuuden lisääntymiseen.

Hän sanoi kurinpitomenetelmien puutteellisuuden alkavan kotoa ja vilkaistessaan oikeussalissa ollutta yleisöä sekä valamiehistöä hän sanoi: "Minä pyydän teitä tekemään jotain tämän seikan suhteen."

CIL RAKENNUTTAA JÄTEKONTROLLI-LAITOKSEN

Maanantaina tiedoitettiin, että Copper Cliffissä sijaitseville Canadian Industries Limitedin (CIL) kolmelle rikkihappotehtaalle rakennetaan yhteinen noin $200,000 hintainen jätekontrollilaitos rajoittamaan vesistön saastuttamista.

Ontarion Water Resources Commissoin (OWRC) hyväksymä suunnitelma käsittää rikkihappotehdasta varten rakennettavan "jätevesialtaan" (holding pond). Tästä "säiliöstä" jätteiden sanotaan virtaavan läpi suodatinlaitteen, missä happopitoisuus tullaan kontrolloimaan kemiallisilla aineilla. Tämän jälkeen jätevesi päästetään selvitysaltaaseen, missä loppukin metalli eroaa vedestä ennen kuin neutraaliksi tehty jätevesi lasketaan Kelly-järveen.

Diane Penttinen haudattiin lauantaina

Sudbury seudulla koko ikänsä asunut Diane Frances Penttinen (o.s. Munro), 155 Orell-kadulta, Garsonista, kuoli odottamatta viime viikon tiistaina vakavaan astmakohtaukseen Sudbury Memorial sairaalassa. Hän oli kuollessaan 34 vuoden ikäinen.

Hän oli syntynyt Sudburyssa ja suoritti kaivos- sekä tekniikkakoulun ja työskenteli Sudburyn Occupational Servicessä.

Lähinnä jäi suremaan hänen aviomiehensä Uuno Penttinen, jonka kanssa hän solmi avioliiton vuonna 1961 ja yksi poika, John kotona sekä kaksi siskoa perheineen Sudburyssa.

Hautaus tapahtui Lougheedin kappelista lauantaina, lokakuun 4. päivänä. Hautausseremonian suoritti pastori Gordon Adams, jota avusti pastori William Sumner.

Ennusti Quebecille "sissisotaa"

Quebec City. — Kriminologi Guy Bertrand, joka aikoo asettua seuraavissa maakuntavaaleissa separatistipuolueen ehdokkaaksi, sanoo Quebecin eläneen läpi kahden vallankumousasteen ja voivan nyt olla kallistumassa sissisotavaiheeseen.

Viikonlopulla Limoiloun collegen noin 200 oppilaalle pitämänsä puheen yhteudessä hän sanoi näyttävän "enemmän ja enemmän ilmeiseltä, että sadat quebecilaiset ovat ulkomailla harjoittelemassa tätä kolmatta ja viimeistä vallankumoustaistelua varten."

Hän kuvasi kaksi ensimmäistä vaihetta pommituksiksi ja poliittisille henkilöille lähetetyiksi uhkauksiksi. Ellei äskettäin tapahtunutta Montrealin pormestarin talon pommitusta luokitella yksityiseksi tapaukseksi, niin se voidaan asettaa ainoastaan toiseen luokkaan kuuluvaksi tapaukseksi, sanoi hän.

Sen sijaan, että he tunnustaisivat tilanteen ja yrittäisivät korjata sen, Quebecin politiikot pitävät puheita, että avoin kapina on mahdottomuus, "koska meillä on maailman paars systeemi," sanoi hän.

CNTU vaatii Quebecin oikeusministerin eroa

Montreal. — Syyttäen ettei hän voi erottaa terrorismia ja laillista protestia toisistaan, Quebecin 225,000 jäsentä käsittävä Confederation on National Trade Unions (CNTU) vaati viikonlopulla maakunnan oikeusministeri Remi Paulin erottamista. CNTU:n presidentti Marcel Pepin julkaisemassa CNTU:n johtokunnan lausunnossa sanotaan, ettei mr Paul näytä ymmärtävän poliittisen vallan ja oikeuden täytäntöönpanon välillä olevaa rajaa.

KAUNEIMMAT KUKAT
Sofia Piiraisen
MUISTOLLE
Jenny ja Leonard Hjorth

Kauneimmat
SYKSYN KUKAT
edesmenneen ystävämme
Tekla Kääriäisen
MUISTOLLE
Hänen muistoaan kunnioittaen,

Esther ja Eino Puiras
Alma ja Antti Ranta
Aino Kauppinen
Emil Laaksonen
Esther ja Toby Hakala
Irja ja Aatu Koivula
John Ahlqvist
R. R. 1, Whitefish, Ont.
Vilho Setälä
Uno Venna
WHITEFISH ONTARIO

Kolmannellekin elinkautinen

Ottawa. — Tuomari Edson Haines langetti 31-vuotiaalle Donald Phillionille, Cobaltista, Ontariosta, viime viikon lopulla elinkautisen vankeusrangaistuksen sen jälkeen kun valamiehistö oli julistanut hänet syylliseksi kahden autoilijan murhaan lähellä Carpia tammikuun3 päivänä.

David Breault, Ottawasta ja David Dwyer, Windsorista, tunnustivat aikaisemmin syyllisyytensä näihin murhiin ja heidät tuomittiin elinkautiseen vankeuteen.

Breault oli ainoa puolustuksen todistaja, joka esiintyi Phillionin jutun käsittelyn aikana. Hän sanoi todistajalausunnossaan, ettei Phillion ottanut osaa autoilijain murhaamiseen.

Pohjois-Vietnamin pääministeri NL:ssa

Moskova. — Pohjois-Vietnamin pääministeri Pham Van Dong neuvotteli viikonlopulla Neuvostoliiton pääministeri Alexei Kosyginin kanssa Kremlissä sydämellisen ja toverillisen ilmapiirin vallitessa, sanottiin Moskovasta tulleessa virallisessa uutistiedossa.

Pääministeri Dong oli matkalla Itä-Berliiniin, missä vietetään Itä-Saksan vapautumisen 20-vuotisjuhlallisuuksia.

Incon ja teräksen neuvottelut . . .

(Jatkoa sivulta 1)

vähintään $1.22 tunnille. Tämä summa vastaa sitä rahamäärää, mistä terästyöläisten union ja Steel Co. of Canada Ltd. neuvottelukomiteat sopivat elokuussa, mutta minkä tarjouksen mainitun yhtiön työläiset hylkäsivät yleisessä äänestyksessä.

Ontarion sovitteluvirkailija W. H. Dickien sanotaan harkitsevan myös keskusteluja, joilla yritetään saada sovituksi 14,500 työläistä käsittävä Steel Co. of Canada Ltd. lakko, mikä on menossa kolmatta kuukautta.

"NIKKELIÄ ETSITÄÄN"

Lontoo. — Englantilaiset tehtailijat, jotka muistavat viime maailmansodan aiheuttaman nikkelipulan, yrittävät selvitä nyt vallitsevasta nikkelipulasta melkein samoin menetelmin, jolloin vedottiin yleisöön, että se tutkisi ullakot sekä puutarhansa löytääkseen tätä "jaloa" metallia.

Canadan nikkeliteollisuuden lakko on vaikuttanut Englannin metalliteollisuuteen siinä määrin, että Confederation of British Industry piti salaisen kokouksen viikonlopulla vaihtaakseen käsityskantoja siitä mitä olisi tehtävä nikkelipulan suhteen.

Tehtailijat tulivat johtopäätökseen, mikä muistuttaa viime maailmansodan aikoja, jolloin yleisöä pyydettiin luovuttamaan metalliset vuoteensa ja puutarha-aitansa ammusten valmistamiseksi.

Toronto. — Falconbridgen Nickel Mines-yhtiön ja Mine Mill union väliset palkka- ja työehtosopimusneuvottelut jatkuvat kuitenkin Torontossa tällä viikolla neljä päivää kestäneen tauon jälkeen, mutta tähänastisten neuvottelujen tuloksista ei ole annettu mitään selventävää lausuntoa. Tämä työkiista käsittää noin 3,000 kaivosmiestä, jotka ovat lakossa Sudburyn alueella.

Falconbridgen taholta tiedoitettiin myös viikonlopulla, että se aikoo rajoittaa tämän kuukauden aikana kotimaisten nikkelinostajiensa kuotamäärää, mutta yhtiö ei maininnut kuinka suuri tämä rajoitus tulee olemaan.

"Kaikkia ulko- ja kotimaisia asiakkaita tullaan käsittelemään samalla tavalla," sanoi eräs Falconbridgen puhemies.

NL:lta lahjoja Diefenbakerille

Ottawa. — Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko antoi viikonlopulla päättyneen vierailunsa aikana Canadan entiselle pääministerille, John Diefenbakerille lahjaksi yhden pullon armeinialaista likööriä, kaksi pulloa votkaa, kolme purkkia kaviaaria ja valikoiman neuvostoliittolaisia taidekuvia.

Mr Diefenbaker, joka lähtee lokakuun 13 päivänä 8 päivää kestävälle vierailulle Neuvostoliittoon, tapasi Gromykon Ottawassa järjestetyssä virallisessa illatsussa.

Rakennustöihin $4 miljardia

Ottawa. — Southam Building Guiden viikonlopulla antamien tietojen mukaan Canadassa myönnettiin kuluvan vuoden ensimmäisen kahdeksan kuukauden aikana rakennuslupia $4,4 miljardin arvosta, mikä osoittaa 20 prosentin nousua verrattuna vastaavaan aikaan vuonna 1968, jolloin myönnettyjen lupien arvo oli $3.7 miljardia.

Siion seurakunnan uuden kirkon
VIHKIÄISJUHLA
pidetään KIITOSPÄIVÄ-SUNNUNTAINA klo 3 ip.

Kokoukset alkavat jo tällä viikolla keskiv.iltana klo 7.30 ja jatkuvat kaksi viikkoa, paitsi ei maanantai, eikä tiistai-iltoina. Sunnuntaiaamuna pyhäkoulu ja aamukokous klo 10, kokous illalla klo 7. Tervetuloa kanssamme juhlimaan!

SIION SEURAKUNTA
1843 Paris St. Sudbury, Ont.

Brittiläinen lehtimies vapautettiin Pekingissä

Sai vapautensa kiinalaisten lehtimiesten voitokkaan vapautumisen jälkeen Hongkongissa

Tokio. — Pekingissä toiminut Reuterin kirjeenvaihtaja Anthony Grey sanoi tänne saavuttuaan, että hän haluaisi nähdä värikuvia amerikkalaisten astronauttien laskusta Kuuhun.

Tämä oli hänen ensimmäinen yhteytensä ulkomaailmaan oltuaan Kiinassa pidätettynä 27 kuukautta. Hän vältteli keskustelua pidätyksestään ja vietti sen sijaan ensimmäisen vapaa-iltansa Tokion brittiläispiireissä.

Mr Grey vapautettiin Pekingissä lauantaina kello 3 ip. jonka jälkeen hän vieraili asunnollaan brittiläisen konsulin seurassa.

Uusi Kiina uutistoimiston julkaisemassa lyhyessä tiedokkeessa sanottiin, että mr Grey oli kutsuttu Kiinan ulkoministeriön tiedonanto-osastolle, missä ilmoitettiin hänen vapauttamisestaan.

"Siksi kun brittiläiset viranomaiset Hongkongissa ovat vapauttaneen kaikki patriottiset kiinalais-journalistit, hänen (mr Greyn) liikuntavapaudet on palautettu tästä päivästä lukien.

"Jälleen osoitettiin, että hänen liikuntavapautensa evättiin siksi kun Hongkongissa olevat brittiläiset viranomaiset syyttivät ja telkesivät vankilaan syyttömästi patrioottisia kiinalais-journalisteja."

Toisessa tiedokkeessa ilmoitettiin lyhyesti että Hongkongissa olevien brittiläisten viranomaisten epäoikeudenmukaisesti vankilaan sulkemat Kiinan patrioottiset lehtimiehet "poistuivat voitokkaina vankilasta lokakuun 3 pnä."

Poliisimurha Suur-Torontossa

Toronto. — Suur-Toronton 25-vuotias poliisi, David Goldworthy, löydettiin maanantaiaamuna surmattuna. Pahoin hakatun poliisin ruumiin löysivät toiset poliisit sen jälkeen kun hän ei palannut poliisilaitokselle työvuoronsa päätyttyä kello 2 aamulla. Ruumis löydettiin Pohjois-Torontossa sijaitsevalta teollisuusalueelta.

Tämä oli ensimmäinen poliisimurha Torontossa vuoden 1962 jälkeen ja kaikkiaan neljäs vuoden 1900 jälkeen.

Poliisimurhan tutkimukset ovat poliisipäällikkö James Mackeyn henkilökohtaisen valvonnan alaisina.

Saastutuspuhe juuttui savuun

Washington. — USA:n hallituksen pääterveysvirkailija tri Roger Egeberg ei päässyt viikonlopulla pitämään saastutusta koskevaa puhettaan Detroitissa, kun kaupungin yllä oli niin paksu savukerros, ettei hänen lentokoneensa voinut laskeutua Detroitiin vaan sen piti palata Washingtoniin.

323 asuntoyksikköä Scarboroughiin

Toronto. — Ontarion Housing Corporation aikoo rakentaa Scarboroughiin 323 halpavuokraasuntoyksikköä, joiden yhteiseksi hinnaksi arvioidaan $5,228,800.

Rakennusurakka myönnettiin viikonlopulla Dale Park Development-yhtiölle. Asuntoyksiköt rakennetaan Gilder-Englinton- ja Midland-katujen läheisyyteen.

Asuntoyksikköjen vuokrat tullaan sitomaan asukkaiden palkkatuloihin ja halvimman mahdollisen vuokran sanotaan olevan $32 kuukaudessa. Kolme hallitusporrasta — liitto-, maakunta- ja kunnallishallitukset — tulevat maksamaan rakennuksien mahdollisesti tuottamat tappiot.

Nostetaanko kenraali Keinosta vastaan syytteet?

Helsinki. — Suomen eduskunnan oikeusasiamies Risto Leskinen kehottaa Helsingin hovioikeuden kanneviskaalia asettamaan jalkaväenkenraali Yrjö Keinosen, kapteeni Martti Siitosen ja eversti Eino Pyyryn syytteeseen useista eri rikoksista. Oikeusasiamies katsoo Keinosen syyllistyneen useaan virkavelvollisuuden rikkomiseen omanvoitonpyynnin vuoksi.

Kenraali Keinonen on puolustusvoimain komentajana toimiessaan hankkiakseen itselleen hyötyä käskenyt panssariprikaatin pioneerikomppanian päällikön kapteeni Siitosen teettämään komppanian varusmiehillä koulutuksena töitä yksityisellä huvilallaan. Hän tiesi tällöin, että osa koulutusohjelman mukaisiin harjoitustöihin kuulumattomia, mikä hänen virkaasemaansa nähden olisi pitänyt tietää kaikkien töiden osalta.

Tämä oli tapahtunut ilman, että olisi ollut olemassa sotaväen työvoima-avusta annettujen määräysten mukaisia edellytyksiä tai muu takaan laillista perustetta näiden töiden teettämiseen puolustuslaitokseen kuuluvalla sotilasosastolla.

Keinonen on täten syyllistynyt sotaväen rikoslain 157 §:n 2. momentissa rangaistavaksi määrättyyn osaksi omanvoitonpyynnöstä ja osaksi varomattomuudesta tehtyyn virkavelvollisuuden rikkomiseen, mikä teko on sotaväen rikoslain 33 §:n 1 momentin 2. kohdan mukaan tehty erittäin raskauttavan seikan vallitessa.

RYÖSTÖ

Pieni poika nousi koulubussiin Pasadenassa, työnsi pistoolin ajurin kylkeen ja sanoi, "Vie tämä bussi Satumaailmaan".

1970 VOLKSWAGEN AUTOT
ovat Sudburyssa!
NÄETTE SUUREMMAT MUUTOKSET 17 VUOTEEN
Nähkää ne jo tänään
PAWSON'issa
Soittakaa meille tänään
PALVELUKSESSANNE kyvykäs henkilökunta:
GRANT KEMP
AUSTIN MURRAY
ARDEN GILCHRIST
RON TURPIN
Canadan ensimmäinen — pohjoisen suurin Volkswagen välittäjä
PAWSON'S
SUDBURY LIMITED
633 Lorne St.
Puh. 674-0756
2-7-9-14

ASIAKKAIDEMME HUOMIOON!

Haluamme tiedoittaa kaikille asiakkaillemme, että Vapauden toimisto on auki maanantaista perjantaihin klo 8 aamulla klo 5 illalla. Lauantaisin on liike auki klo 8.30 ap. — klo 12 päivällä.

Vapaus Publishing Company Ltd.
102 ELM ST. WEST SUDBURY, ONTARIO